

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА БАЈИНА БАШТА**

**ЛОКАЛНИ ПЛАН
УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ
ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА**

2014-2024.

Бајина Башта, 2014.

Локални план управљања отпадом општине Бајина Башта

Издавач:

Општина Бајина Башта
Душана Вишића 28, 31250 Бајина Башта

За издавача:

Радомир Филиповић, председник општине

Радна група:

1. Драгана Ивановић, председник радне групе - Општинска управа/Одељење за инспекцијске послове и комуналне делатности
2. Александар Марковић, заменик председника радне групе - Општинска управа/Одељење за послове урбанизма, грађевинаства и имовинско правне послове
3. Милош Јелисавчић, члан - Општинска управа/ Одељење за послове урбанизма, грађевинаства и имовинско правне послове
4. Марија Петровић, члан - ЈКП "12. Септембар", Бајина Башта
5. Миломир Милић, члан - ЈП Дирекција за изградњу "Бајина Башта"
6. Микајило Злојутро, члан - ПД "Дринско лимске ХЕ"
7. Миодраг Петровић, члан - ЈП Национални парк "Тара"
8. Милоје Ненадовић, члан - Дом здравља "Евелина Хаверфилд"
9. Владан Радовановић, члан - УГ "Екологика"

Рецензенти:

1. Љепосава Симовић, дипл. правник
2. Велимир Митровић, дипл. инг. технологије
3. Тамара Петровић, дипл. ецц.

Графичка обрада: Александар Јевтић, систем администратор

Штампа: Општинска управа општине Бајина Башта

САДРЖАЈ

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА	5
ПРЕДГОВОР	6
1. УВОД	7
1.1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	7
1.2. ЗАКОНОДАВНО ПРАВНИ ОКВИР	8
1.2.1. Национално законодавство у области управљања отпадом	8
1.2.2. Законодавство Европске уније у области управљања отпадом	11
1.3. ВЕЗА СА ДРУГИМ СТРАТЕГИЈАМА И ПЛАНОВИМА.	13
2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ БАЈИНА БАШТА	14
2.1. ИЗВОД ИЗ ПРОФИЛА ЗАЈЕДНИЦЕ	14
2.1.1. Географски положај насеља и зонирање простора	14
2.1.2. Демографски трендови	15
2.1.2.1. Број становника и стопа раста	15
2.1.3. Природне одлике и ресурси	15
2.1.3.1. Климатске карактеристике, живи свет	15
2.1.3.2. Земљиште	16
2.1.3.3. Шумски ресурси	16
2.1.3.4. Водни ресурси	16
2.1.3.5. Енергетски ресурси и минералне сировине	17
2.1.4. Економија	17
2.1.4.1. Привредна структура	17
2.1.4.2. Пољопривреда	17
2.1.4.3. Шумарство	17
2.1.4.4. Туризам	18
2.1.4.5. Индустрија	18
2.1.5. Инфраструктура	18
2.1.5.1. Саобраћајна инфраструктура	18
2.1.5.2. Водовод и канализација	19
2.1.5.3. Енергетска инфраструктура	19
2.1.5.4. Телекомуникациони систем и интернет	20
2.1.6. Друштвене делатности	20
2.1.6.1. Здравствена и социјална заштита	20
2.1.6.2. Образовни капацитети	20
2.1.6.3. Култура и информисање	20
2.1.6.4. Спорт и рекреација	21
2.1.7. Заштићена природна добра	21
3. КЉУЧНИ АСПЕКТИ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ	22
4. СПЕЦИФИЧНЕ ПЛАНСКЕ ЦЕЛИНЕ	25
4.1. ПЛАНИРАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	25
4.1.1. Сметлиште Окучје	25
4.1.2. Депонија Дубоко	28
4.1.3. Трансфер станица	29
4.1.4. Локација за грађевински отпад	31
4.1.5. Локација за привремени смештај отпада животињског порекла	32
4.1.6. Неадекватна рециклажна инфраструктура	34
4.1.7. Урбанистичка инфраструктура	34
4.1.8. Обезбеђење одговарајућих посуда за прихват различитих врста отпада на месту настанка и месту претовара	36

4.1.9.	Обезбеђење одговарајућих транспортних средстава за прихват и транспорт отпада од места настанка до предаје РЦУОД	39
4.1.10.	Обезбеђење финансијских средстава за комуналне делатности	40
4.2.	ИЗГРАДЊА ОДГОВАРАЈУЋЕГ ДРУШТВЕНОГ СТАВА У ОДНОСУ НА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	43
4.2.1.	Обезбеђење одговарајућег нивоа знања грађана о проблемима управљања отпадом	43
4.2.2.	Задовољавајући однос грађана према отпаду свих врста	44
4.2.3.	Обезбеђење довољног броја посвећених људи ангажованих на решавању проблема управљања отпадом	45
4.2.4.	Усаглашавање послова управљања отпадом са законском регулативом	46
4.2.5.	Обезбеђење одговарајућих планских докумената у области управљања отпадом из заштити животне средине	46
4.2.6.	Одговарајућа технологија управљања комуналним чврстим отпадом, усаглашена са захтевима који проистичу из међународних стандарда и националне регулативе	48
4.2.7.	Посебни токови отпада	50
4.2.7.1.	Истрошене батерије и акумулатори	50
4.2.7.2.	Отпадна уља	50
4.2.7.3.	Отпадне гуме	50
4.2.7.4.	Отпад од електричне и електронске опреме	50
4.2.7.5.	Отпадне флуоросцентне цеви које садрже живу	51
4.2.7.6.	РСВ и РСВ отпад	51
4.2.7.7.	POPс отпад	51
4.2.7.8.	Отпад који садржи азбест	51
4.2.7.9.	Отпадна возила	51
4.2.7.10.	Медицински отпад	51
4.2.7.11.	Отпад из производње титан-диоксида	51
4.2.7.12.	Амбалажа и амбалажни отпад	52
4.3.	ПРИЛАГОЂАВАЊЕ ПОСТУПКА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ СА СПЕЦИФИЧНИМ ПРИРОДНИМ КАРАКТЕРИСТИКАМА ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА	52
4.3.1.	Усклађивање управљања отпадом са географским карактеристикама општине Бајина Башта	52
4.3.2.	Умањене негативног утицаја транзитног отпада	53
4.3.3.	Успостављање адекватног управљања отпадом на територији Националног парка Тара у складу са повећаним туристичким активностима	54
5.	АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ ОДРЖИВОСТИ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ОПШТИНИ БАЈИНА БАШТА	56
5.1.	ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА НА ПОСЛОВИМА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ОПШТИНИ БАЈИНА БАШТА-СИТУАЦИЈА 1	56
5.2.	ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА - ПРОЈЕКТОВАНА СИТУАЦИЈА 2	57
5.3.	ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА - ПРОЈЕКТОВАНА СИТУАЦИЈА 3	59
5.4.	ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА - ПРОЈЕКТОВАНА СИТУАЦИЈА 4	60
6.	НАДЗОР И ПРАЋЕЊЕ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И АКТИВНОСТИ	64
7.	ЗАКЉУЧАК	65
8.	ИЗВОРИ ПОДАТАКА	66

ПРИЛОЗИ

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

ЈП - Јавно предузеће

ЈКП - Јавно комунално предузеће

ХЕ - Хидроелектрана

ЕУ - Европска Унија

ПД - Привредно друштво

УГ - Удружење грађана

РС - Република Србија

НП - Национални парк

ГП - Грађевинско предузеће

РЦУОД - Регионални центар управљања отпадом Дубоко

ЕЕ - Енергетски ефикасно

ЛЕАП - Локални еколошки акциони план

ЛПУО - Локални план управљања отпадом

НВО - Невладина организација

КЧО - комунални чврст отпад

ЕЦ - Европска Комисија

РСВ - полихлоровани бифенили

РСВ отпад - отпад, укључујући уређаје, објекте, материјале и течности које садрже, састоје се или су контаминирани РСВ

POPs - (engl. Persistent organic pollutants), дуготрајне органске загађујуће супстанце

ERBD - (engl. European Bank for Reconstruction and Development), Европска Банка за онову и развој

ПРЕДГОВОР

Заштита животне средине представља приоритет савременог друштва. Проблеми које у том контексту може створити неадекватно поступање са отпадом су многобројни.

Неадекватно поступање са отпадом проузрокује загађење земљишта, воде и ваздуха. Отпад одложен на неадекватан начин представља санитарни и естетски проблем. Велики природни потенцијали, као што су шуме, реке, планине и равнице, угрожени су недовољном одговорношћу у поступању са отпадом.

Решавање проблема у управљању отпадом, из тог разлога, треба да се нађе у сфери посебног друштвеног ангажовања у општини Бајина Башта.

Затварање постојећег сметлишта Окучје, у насељу Црвица, у Бајиној Башти, само је почетак у решавању проблема управљања отпадом. Увођење примарне селекције отпада, ширење територије са које се организовано прикупља отпад, увођење нових технологија за ефикасан третман отпада, рад на повећању одговорности су кључне активности на решавању проблема које проузрокује отпад. Просторни аспект не сме бити занемарен. Конфигурација терена општине Бајина Башта као проблем у управљању отпадом мора бити сагледана на прави начин. Кључне активности морају имати анализу свих видова одрживости (финансијска, еколошка, технолошка, социолошка...) како би цео систем управљања отпадом на територији општине Бајина Башта био прихватљив.

Као посебан део природе која нас окружује, а стално је излажемо разним притисцима, морамо прихватити сву одговорност за њено очување. У том смислу општина Бајина Башта решавање проблема које узрокује отпад сматра једним од најзначајних развојних приоритета, а Локални план управљања отпадом представља званичан став и спремност свих релевантних институција да у томе учествују.

Захваљујем се свима који су на било који начин помогли израду овог документа. Локални план управљања отпадом треба да буде водич за решавање проблема, али и документ отворен за промене, допуне, отклањање евентуалних грешака и друге видове унапређења.

Председник општине Бајина Башта
Радомир Филиповић

1. УВОД

Локални план управљања отпадом представља документ којим се организује процес управљања отпадом на нивоу општине/града. Законом о управљању отпадом ("Сл. гласник РС" бр. 36/09 и 88/10) прописана је обавеза израде локалних и регионалних планова управљања отпадом који требају бити међусобно усаглашени, а такође усаглашени и са Стратегијом управљања отпадом.

Горе наведним Законом дефинисано је да управљање отпадом представља спровођење прописаних мера за поступање са отпадом у оквиру сакупљања, транспорта, складиштења, третмана и одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима и бригу о постројењима за управљање отпадом после затварања.

Управљање отпадом се врши на начин којим се обезбеђује најмањи ризик по угрожавање живота и здравља људи и животне средине контролом и мерама смањења: загађења вода, ваздуха и земљишта; опасности по биљни и животињски свет; опасности од настајања удеса, експлозија или пожара; негативних утицаја на пределе и природна добра посебних вредности; нивоа буке, непријатних мириса и сл.

Локалним планом биће приказано тренутно стање у области управљања отпадом, количине, врсте отпада, начин сакупљања, третирања и збрињавања отпада. Такође ће бити дефинисани циљеви и приоритети, као и динамика и начин решавања проблема у складу са националним и ЕУ законодавством из области управљања отпадом и из области заштите животне средине, као и укупна планирана и приоритетна финансијска улагања предвиђена планом.

Решењем председника општине Бајина Башта, број 352-25/12 од 28.03.2012. године, образована је радна група са задатком припреме Локалног плана управљања отпадом.

Чланови радне групе су:

1. Драгана Ивановић, председник радне групе - Општинска управа/Одељење за инспекцијске послове и комуналне делатности
2. Александар Марковић, заменик председника радне групе - Општинска управа/Одељење за послове урбанизма, грађевинаства и имовинско правне послове
3. Милош Јелисавчић, члан - Општинска управа/ Одељење за послове урбанизма, грађевинаства и имовинско правне послове
4. Марија Петровић, члан - ЈКП "12. Септембар", Бајина Башта
5. Миломир Милић, члан - ЈП Дирекција за изградњу "Бајина Башта"
6. Микајило Злојутро, члан - ПД "Дринско лимске ХЕ"
7. Миодраг Петровић, члан - ЈП Национални парк "Тара"
8. Милоје Ненадовић, члан - Дом здравља "Евелина Хаверфилд"
9. Владан Радовановић, члан - УГ "Екологика"

У изради Локалног плана управљања отпадом учествовали су чланови експертског тима ангажовани на пројекту "No more dumpsite" у оквиру програма "Exchange 4", који финансира Делегација Европске комисије у Републици Србији: Велимир Митровић, пројект менаџер, Лепосава Симовић, правни експерт и консултант за управљање отпадом и токовима отпада, Тамара Петровић, консултант за управљање финансијским и материјалним токовима отпада, Милица Гавриловић, експерт за едукацију волонтера, као и Катарина Спасојевић, референт за управљање медицинским отпадом у Дому здравља "Евелина Хаверфилд" у Бајиној Башти и Небојша Вранић, руководилац службе за систем квалитета ПД "Дринско-лимске хидроелектране" у Бајиној Башти.

1.1 ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Полазне основе за активности које су предузете на изради и реализацији Локалног плана управљања отпадом су циљеви, начела и принципи дефинисани у оквиру Стратегије управљања отпадом Републике Србије ("Службени гласник РС", број 29/10), Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", број 36/09 и 88/10), Закона о амбалажи и амбалажном отпаду ("Службени гласник РС", број 36/09), Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", број 135/04 и 36/09) и Регионалног плана управљања отпадом.

Према дефиницији, отпад је свака материја или предмет који власник одбацује, намерава или мора да одбаци. Врсте отпада су:

- комунални - отпад из домаћинства (кућни отпад), као и други отпад који је због своје природе и састава сличан отпаду из домаћинства;

- комерцијални - отпад који настаје у привредним субјектима, институцијама и другим организацијама, које се у целини или делимично баве трговином, услугама, канцеларијским пословима, спортом, рекреацијом или забавом, осим отпада из домаћинства и индустријског отпада;
- индустријски - отпад из било које индустрије или са локације на којој се налази индустрија, осим јаловине и пратећих минералних сировина из рудника и каменолома.

У зависности од опасних карактеристика које утичу на здравље људи и животну средину, отпад може бити:

- неопасан;
- инертан;
- опасан.

Израда овог плана је основни корак у низу мера које је потребно спровести да би се успоставио систем управљања отпадом и решили проблеми у тој области на подручју општине Бајина Башта.

1.2. ЗАКОНОДАВНО ПРАВНИ ОКВИР

1.2.1. Национално законодавство у области управљања отпадом

До доношења Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр.36/09 и 88/10) област управљања отпадом у Републици Србији била је парцијално уређена прописима који углавном нису били усклађени са законодавством Европске Уније (у даљем тексту: ЕУ).

Такође је недостајао и већи број подзаконских прописа како би ова област била у целини регулисана.

Нови законодавни оквир за управљање отпадом у највећој мери успостављен је 2004. године доношењем сета закона у области заштите животне средине, а затим 2009. године доношењем закона којима се уређује управљање отпадом, односно амбалажом и амбалажним отпадом.

Овим законима обезбеђени су услови за успостављање и развој интегралног система за управљање отпадом, односно амбалажом и амбалажним отпадом.

Основни прописи којима се уређује управљање отпадом у Републици Србији су:

Закон о заштити животне средине, ("Службени гласник РС", 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон и 43/11-одлука УС) уређује интегрални систем заштите животне средине који чине мере, услови и инструменти за одрживо управљање и очување природне равнотеже, целовитости, разноврсности и квалитета природних вредности и услова за опстанак свих живих бића, спречавање, контролу, смањивање и санацију свих облика загађивања животне средине, промовисање и употребу производа, процеса технологије и праксе који мање угрожавају животну средину, примену посебних правила понашања у управљању отпадом од његовог настанка до одлагања, односно спречавање или смањење настајања до одлагања, поновну употребу и рециклажу отпада, издвајање секундарних сировина и коришћење отпада као енергената, увоз, извоз и транзит отпада, унапређење образовања обуком кадрова и развијањем свести, приступ информацијама и учешће јавности у доношењу одлука.

На основу Закона о заштити животне средине усвојен је:

-Правилник о садржини документације која се подноси уз захтев за издавање дозволе за увоз, извоз и транзит отпада ("Службени гласник РС", бр. 60/09),

-Правилник о условима које морају да испуњавају стручне организације за испитивање отпада ("Службени гласник РС", бр. 53/06).

На основу Устава Републике Србије и Закона о Влади, а у вези са Законом о заштити животне средине донети су посебни прописи којима се уређује управљање посебним токовима отпада, и то:

-Уредба о управљању отпадним уљима ("Службени гласник РС", бр. 60/08 и 8/10)

-Уредба о начину и поступцима управљања отпадом који садржи азбест ("Службени гласник РС", бр. 60/08).

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.135/04) уређује однос политике заштите животне средине са осталим, секторским политикама у припреми и доношењу других планова и програма у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења

земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникацијама, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, а којима се успоставља оквир за усвајање будућих развојних пројеката.

Утврђени су услови, начин и поступак вршења стратешке процене утицаја одређених планова и програма на животну средину у оквиру њихове припреме и усвајања, садржина извештаја о стратешкој процени, његова верификација и укључивање, односно учешће јавности у поступку оцене тога извештаја. Овај закон је усаглашен са одговарајућом директивом ЕУ.

Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09) уређује поступак процене могућих значајних утицаја пројекта на животну средину, садржај студије о процени утицаја на животну средину, обавезе подносилаца захтева за добијање дозволе или одобрења за изградњу или реконструкцију објекта, промену технологије, проширење капацитета или престанак рада и уклањање пројекта који могу имати значајан утицај на животну средину. Процена утицаја врши се за пројекте у области индустрије, рударства, енергетике, саобраћаја, туризма, пољопривреде, шумарства, водопривреде, управљање отпадом и комуналне делатности, као и за пројекте који се планирају на заштићеном природном добру и у заштићеној околини.

Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04) уређује услове и поступак издавања интегрисане дозволе за рад постројења и обављање активности који могу имати негативан утицај на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине.

Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10) уређује врсте и квалификацију отпада, планирање управљања отпадом, субјекте, одговорности и обавезе у управљању отпадом, управљање посебним токовима отпада, услове и поступак издавања дозвола, прекогранично кретање отпада, извештавање, финансирање управљања отпадом, надзор и друга питања од значаја за управљање отпадом.

Управљање отпадом по самом Закону је делатност од општег интереса, а подразумева спровођење прописаних мера за поступање са отпадом у оквиру сакупљања, транспорта, складиштења, третмана и одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима, као и бригу о постројењима за управљање отпадом по њиховом затварању, односно престанку употребе.

У оквиру овог Закона донети су следећи подзаконски прописи:

-Уредба о листама отпада за прекогранично кретање, садржини и изгледу докумената који прате прекогранично кретањење отпада са упутствима за њихово попуњавање ("Службени гласник РС", бр. 60/09),

-Уредба о одређивању појединих врста опасног отпада који се могу увозити као секундарне сировине ("Службени гласник РС", РС бр. 60/09),

-Правилник о обрасцу докумената о кретању отпада и упутству за његово попуњавање ("Службени гласник РС", бр. 72/09),

-Правилник о обрасцу захтева за издавање дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада ("Службени гласник РС", бр. 72/09),

-Уредба о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима обрачунавања и плаћања накнаде ("Службени гласник РС", бр.54/10),

-Правилник о садржини и изгледу дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада ("Службени гласник РС", бр. 96/09),

-Правилник о начину и поступку управљања отпадним гумама ("Службени гласник РС", бр. 104/09),

-Правилник о изменама и допунама Правилника о начину и поступку управљања отпадним гумама ("Службени гласник РС", бр. 104/09 и 81/10),

-Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Службени гласник РС", бр. 56/10),

-Правилник о методологији за прикупљање података о саставу и количинама комуналног отпада на територији јединице локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 61/10),

- Правилник о начину и поступку управљања отпадним уљима, ("Службени гласник РС", бр. 71/10),
- Правилник о садржини потврде о изузимању од обавезе прибављања дозволе за складиштење инертног и неопасног отпада ("Службени гласник РС", бр. 73/10),
- Правилник о поступању са отпадом који садржи азбест ("Службени гласник РС", бр. 75/10),
- Правилник о управљању медицинским отпадом ("Службени гласник РС", бр. 78/10),
- Правилник о начину и поступку управљања истрошеним батеријама и акумулаторима ("Службени гласник РС", бр. 86/10),
- Правилник о методологији за израду националног и локалног регистра, извора загађивања, као и методологији за врсте, начине и рокове прикупљања података ("Службени гласник РС", бр. 91/10 и 10/13),
- Уредба о одлагању отпада на депоније ("Службени гласник РС", бр. 92/10),
- Правилник о престанку важења Правилника о критеријумима за одређивање локације и уређење депонија отпадних материја ("Службени гласник РС", бр. 92/10),
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада ("Службени гласник РС", бр. 92/10),
- Правилник о садржини, начину вођења и изгледу Регистра издатих дозвола за управљање отпадом ("Службени гласник РС", бр. 95/10) ,
- Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање ("Службени гласник РС", бр. 95/10),
- Правилник о начину и поступку за управљање отпадним флуоросцентним цевима које садрже живу ("Службени гласник РС", бр. 97/10),
- Правилник о начину и поступку сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије ("Службени гласник РС", бр. 98/10),
- Правилник о начину и поступку управљања отпадним возилима ("Службени гласник РС", бр. 98/10).

Закон о амбалажи и амбалажном отпаду ("Службени гласник РС", бр. 36/09), уређује услове заштите животне средине које амбалажа мора да испуњава за стављање у промет, управљање амбалажом и амбалажним отпадом, извештавање о амбалажи и амбалажном отпаду, економске инструменте, као и друга питања од значаја за управљање амбалажом и амбалажним отпадом.

Овај Закон примењује се на увезену амбалажу, амбалажу која се производи, односно ставља у промет и сав амбалажни отпад који је настао привредним активностима на територији Републике Србије, без обзира на његово порекло, употребу и коришћени амбалажни материјал.

У оквиру овог Закона донети су следећи подзаконски прописи:

- Уредба о утврђивању Плана смањења амбалажног отпада за период од 2010. до 2014. године ("Службени гласник РС", бр. 88/09),
- Уредба** о критеријумима за обрачун накнаде за амбалажу или упаковани производ и ослобађање од плаћања накнаде, обвезницама плаћања, висини накнаде, као и начину обрачунавања и плаћања накнаде ("Службени гласник РС", бр. 8/10),
- Правилник** о врстама амбалаже са дугим веком трајања ("Службени гласник РС", бр. 70/09),
- Правилник** о критеријумима шта може бити амбалажа, са примерима за примену критеријума и листи српских стандарда који се односе на основне захтеве које амбалажа мора да испуњава за стављање у промет ("Службени гласник РС", бр. 70/09),
- Правилник** о годишњој количини амбалажног отпада по врстама за које се обавезно обезбеђује простор за преузимање, сакупљање, разврставање и привремено складиштење ("Службени гласник РС", бр. 70/09)
- Правилник** о начину нумерисања, скраћеницама и симболима на којима се заснива систем идентификације и означавања амбалажних материја ("Службени гласник РС", бр. 70/09),
- Правилник** о врсти и годишњој количини амбалаже коришћене за упаковану робу стављену у промет за коју произвођач, увозник, пакер/пунилац и испоручилац није дужан да обезбеди управљање амбалажним отпадом ("Службени гласник РС", бр. 70/09),
- Правилник** о граничној вредности укупног нивоа концентрације олова, кадмијума, живе и шестовалентног хрома у амбалажи или њеним компонентама, изузетима од примени, року за примену граничне вредности ("Службени гласник РС", бр. 70/09),
- Правилник** о садржини и начину вођења Регистра издатих дозвола за управљање амбалажним отпадом ("Службени гласник РС", бр. 76/09),

-**Правилник** о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажник отпадом ("Службени гласник РС", бр. 21/10),

Остали релевантни прописи:

- Закон о локалној самоуправи**, ("Службени гласник РС", бр. 129/07),
- Закон о комуналним делатностима** ("Службени гласник РС", бр. 16/97 и 42/98),
- Закон о заштити природе** ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 91/10),
- Закон о заштити ваздуха** ("Службени гласник РС", бр. 36/09),
- Закон о водама** ("Службени гласник РС", бр.31/10),
- Закон о планирању и изградњи** ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09, 64/10),
- Закон о транспорту опасног терета** ("Службени гласник РС", бр. 88/10),
- Закон о шумама** ("Службени гласник РС", бр. 31/10),
- Закон о ветеринарству** ("Службени гласник РС", бр. 91/05 и 31/10),
- Закон о заштити од пожара** ("Службени гласник РС", бр. 111/09),
- Закон о ванредним ситуацијама** ("Службени гласник РС", бр. 111/09),
- Закон о финансирању локалне самоуправе** ("Службени гласник РС", бр. 62/06),
- Закон о регионалном развоју** ("Службени гласник РС", бр. 51/09),
- Просторни план Републике Србије** ("Службени гласник РС", бр. 88/10)

1.2.2. Законодавство Европске Уније у области управљања отпадом

-**Директива 2008/98/ЕЦ** о отпаду која замењује и допуњује Оквирну директиву, успоставља систем за координисано управљање отпадом у ЕУ са циљем да се ограничи производња отпада.

У Оквирној директиви о отпаду земље чланице се обавезују да направе план управљања отпадом.

Нова оквирна директива о отпаду 2008/98/ЕЦ даје одређене дефиниције, различите у односу на директиву 2006/12/ЕЦ, на следећи начин:

-уводи нове термине као што су: био отпад, отпадна уља, дилер, сакупљање, одвојено сакупљање, третман, најбоље расположиве технике,

-постављени циљеви за рециклажу и искоришћење остали су исти и то, да се до 2020. године рециклира 50% комуналног отпада и 70% осталог отпада,

-енергетско искоришћење отпада није посебно дефинисано у општим условима Директиве, осим у анексу 2,

-поштовање принципа хијерархије у управљању отпадом,

-прописује одређене минималне стандарде који се морају задовољити током примене различитих начина третмана отпада.

Директива 99/31/ЕЦ, о депонијама има за циљ да се увођењем строгих техничких захтева редукују негативни ефекти одлагања отпада на животну средину, нарочито на земљиште, подземне и површинске воде, као и ефекти на здравље становништва.

Директивом се дефинишу категорије отпада (опасан, неопасан и инертан), дефинишу класе депонија према предходно наведеној врсти отпада.

Овом Директивом успоставља се систем дозвола за рад депонија.

Директива 2000/76/ЕЦ, о спаљивању отпада. Циљ Директиве је да постави стандарде за смањење загађења ваздуха, воде и земљишта ради спречавања ризика по људско здравље. Спаљивање отпада може проузроковати емисију супстанци које загађују ваздух, воду и земљиште и које имају штетан утицај на здравље људи. Ова Директива се односи и на постројења у којима се врши спаљивање отпада.

Директива 2006/66/ЕЦ која замењује Директиву 91/157/ЕЕЦ о батеријама и акумулаторима који садрже опасне супстанце, уводи мере за одлагање и контролу одлагања истрошених батерија и акумулатора које садрже опасне материје у циљу смањења загађења тешким металима који се користе у производњи батерија и акумулатора.

Директива 75/439/ЕЕЦ, о одлагању отпадних уља, која уједно промовише сакупљање и одлагање минералних мазива или индустријских отпадних уља која се не могу више користити за оригиналну употребу.

Директивом се забрањује поступање са употребљивим уљима које изазива загађивање ваздуха изнад границе утврђене прописима, захтева сигурност система сакупљања, третмана, складиштења и одлагања отпадног уља. Највиши приоритет се даје регенерацији отпадних уља, затим спаљивању уз искоришћење енергије, забрањује бацање употребљивих уља у површинске и подземне воде и канализацију као и на земљиште.

Директива 91/689/ЕЕЦ, о опасном отпаду има за циљ успостављање управљања, искоришћења и правилног одлагања опасног отпада. Директивом се дефинише да привредни субјекти који производе, држе или уклањају опасне отпаде достављају надлежним органима по захтевима податке из регистра.

Директива 96/59/ЕЦ, има за циљ да дефинише контролисани начин поступања и елиминације хлорних једињења и деконтаминацију опреме у којој се налази, као и начин одлагања опреме која је загађена са тим елементом, а није деконтаминирана.

Директива 2000/53/ЕЦ, о истрошеним возилима успоставља мере за превенцију настајања отпада од истрошених возила, тако што стимулише сакупљање, поновну употребу и рециклажу њихових компоненти (батерије, гуме, акумулатори, уља....), у циљу заштите животне средине.

Директива 2002/95/ЕЦ, о ограничавању коришћења неких опасних супстанци у електричној и енергетској опреми, односно промоцију поновне употребе, рециклаже и искоришћења електричне и енергетске опреме у циљу редукције количине отпада.

Закони у ЕУ уводе рестрикцију употребе опасних материја у производњи електричне и енергетске опреме у циљу олакшавања рециклаже. Чланице морају успоставити систем сакупљања при којем власници и дистрибутери електричне и електронске опреме раде у циљу олакшавања рециклаже. Чланице морају успоставити систем сакупљања при којем власници и дистрибутери електричне и електронске опреме могу бесплатно примити назад овакву опрему из домаћинства.

Од 01. јануара 2008. године олово, жива, кадмијум шестовалентни хром у електричној и електронској опреми морају бити замењени другим материјама.

Директива 86/278/ЕЕЦ односи се на заштиту животне средине и посебно земљишта у случају коришћења секундарних ђубрива у пољопривреди: Дефинише употребу муља из постројења за третман отпадних вода у пољопривреди у циљу превенције земљишта, вегетације, људи и животиња.

Муљ из постројења градских отпадних вода има повољне карактеристике тако да се може користити у пољопривреди. Међутим присутни тешки метали у муљу могу бити токсични по биљке. Директивом се дефинише појам муља, третман, услови прописани за коришћење муља, граничне вредности концентрације тешких метала у муљу, максимална годишња концентрација тешких метала у земљишту и слично.

Уредба 1774/2002 о отпаду животињског порекла прописује технолошке поступке прераде отпада животињског порекла.

Отпад животињског порекла је сврстан у три категорије:

Категорија 1. у коју су сврстани лешеви животиња заражени са вирусом „лудих крава“ и другим непознатим ризиком који се везује за лечење животиња нелегалним супстанцама.

Категорија 2. обухвата остатке болесних животиња или остатке ветеринарских лекова.

Категорија 3. обухвата остатке угиналних здравих животиња, делове животиња из клиника који се не користе у комерцијалне сврхе, кожу, одмашћене кости, крв (изузев преживара) и друго.

Уредба 1013/2006 о прекограничном кретању отпада регулише надзор и контролу прекограничног кретања отпада. Овом Уредбом је у европско законодавство уведена Базелска конвенција која представља међународни мултилатерални уговор којим се регулише управљање отпадом код прекограничног кретања опасних и других материја. Земље које примењују ову Уредбу дужне су да одреде организације које су овлашћене за транспорт отпада.

Директива 78/176/ЕЕЦ о отпаду из индустрије у којој се користи титан-диоксид којом се прописују норме за поступање са отпадом који садржи ове елементе у циљу спречавања загађења са истим до његовог уклањања.

Директив 94/62/ЕЦ о амбалажи и амбалажном отпаду има за циљ да хармонизује националне мере за управљање отпадом од амбалаже, затим да минимизира утицаје отпада од амбалаже на животну средину и да избегне трговинске баријере у ЕУ које могу да спрече конкуренцију. Директива третира сву амбалажу која је на тржишту ЕУ, као и сав отпад од амбалаже без обзира на порекло настанка.

Одлука комисије 2001/524/ЕЦ о објављеним референцама стандарда који се примењују у ЕУ а који се односе на амбалажу и амбалажни отпад.

Одлука Комисије 2001/171/ЕЦ о условима за смањење концентрације тешких метала у стакленој амбалажи утврђених Директивама Европског парламента и Савета о амбалажи и амбалажном отпаду.

Одлука Комисије 1999/177/ЕЦ о условима за смањење концентрације тешких метала у пластичним гајбама и палетама утврђених Директивама Европског парламента и Савета о амбалажи и амбалажном отпаду.

1.3. ВЕЗА СА ДРУГИМ СТРАТЕГИЈАМА И ПЛАНОВИМА

Стратегија управљања отпадом Републике Србије 2010-2019. ("Службени гласник РС", број 29/10) представља основни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу Републике Србије, дефинише циљеве, принципе и опције управљања отпадом, стратешке правце и приоритетне активности на њиховој имплементацији, законодавно-правним активностима и институционалном јачању одрживог система управљања отпадом. Стратегијом је планирана мрежа регионалних центара за управљање комуналним отпадом (укупно 26 на територији Републике Србије).

Регионални план управљања отпадом покрива регион кога чини девет локалних самоуправа Ариље, Бајина Башта, Чачак, Чајетина, Ивањица, Косјерић, Лучани, Пожега и Ужице.

Локалне самоуправе су 13 и 26. октобра 2005. године, када се придружио и град Чачак, потписале оснивачки уговор, којим су се обавезале на чланство у ЈКП Дубоко (Уговор о оснивању, изградњи и коришћењу регионалне санитарне депоније Дубоко).

Главни аргумент за заједнички рад свих локалних самоуправа које чине ЈКП Дубоко је недостатак било какве модерно пројектоване депоније у региону. Изградњом санитарне депоније створили су се услови за одлагање комуналног отпада из читавог региона, затварање постојећих сметлишта и успостављање система за трансфер и транспорт којим се сав чврст отпад допрема у центар за управљање отпадом у Дубоком, у складу са европски и националним законодавством.

Стратегија Развоја општине Бајина Башта 2013-2023 ("Службени лист општине Бајина Башта", број 29/14) базирана је на четири приоритетне области: развој локалне економије; инфраструктура и комуналне делатности; друштвени развој, јавне службе, управа и заштита животне средине и одрживо коришћење природних ресурса.

План генералне регулације Бајине Баште ("Службени лист општине Бајина Башта", број 4/2011) представља основни плански инструмент којим се утврђују дугорочне основе организације, уређења и коришћења простора. Планом генералне регулације постиже се рационална организација и уређење простора, усклађивање његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању са природним и створеним вредностима. Планом се утврђују: просторни развој и пропозиције развоја; коришћење и заштита природних ресурса; демографски развој и развој насеља и јавних служби, економски развој кроз привредне делатности и туризам; развој инфраструктурних система; заштита и коришћење животне средине, предела, природног и културног наслеђа.

2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ БАЈИНА БАШТА

2.1. ИЗВОД ИЗ ПРОФИЛА ЗАЈЕДНИЦЕ - Стратегија Развоја општине Бајина Башта 2013-2023.

2.1.1. Географски положај, насеља и зонарање простора

Општина Бајина Башта налази се у западној Србији, југо-западно од Београда (168км), на десној обали реке Дрине, која представља и границу са Босном и Херцеговином, на 43°58' северне географске ширине и 19°34' источне географске дужине. Општина Бајина Башта заузима укупну површину од 673 км² на којој по подацима Пописа из 2011. године, живи укупно 26.022 становника, са просечном густином насељености од 38,64 становника по км², што сврстава општину Бајина Башта у претежно руралну средину.

Седиште општине је град Бајина Башта која се налази испод обронака планине Таре на надморској висини од 257 метара. Седиште општине је преко превоја Дебело брдо (1090м) повезано са Ваљевом (70км), долином реке Дрине са Љубовијом (48км) и Шапцом (172км), а преко превоја Кадињача (880м) са градом Ужице (36км) који је седиште Златиборског управног округа коме припада и општина Бајина Башта.

Табела бр. 1 - Основно поређење Општине и окружења (површина и становништво), 2011.

	Површина (км ²)	Удео у укупној површини (%)		Број становника	Удео у укупном броју становника (%)		Густина насељености (бр. ст./ км ²)
		Општине	Округа		Општине	Округа	
Општина	673,42	100	10,96	26022	100	9,09	38,64
Округ	6142	/	100	286249	/	100	46,61

*процена РЗС

Општину Бајина Башта чине 36 насеља (град Бајина Башта и 35 сеоских насеља), просечне површине 18,7 км². Општина је подељена на 35 катастарских општина и на 30 месних заједница. У општини функционише 9 месних канцеларија. Од тридесет месних заједница, насељено место Луг је подељено на две месне заједнице, 21 месна заједница је везна за по једно насељено место, док постоји седам месних заједница које покривају по два насељена места.

Табела бр. 2 - Подаци о насељима (тип насеља, број становника и површина) 2011.

Р. бр.	Насељено место	Тип насеља	Број становника			Стопа раста 2002-2011	Површина (км ²)	Густина насељености
			1991	2002	2011 ¹			
1	Бајина Башта	Градско	8436	9543	9133	95,70	3,14	2908,60
2	Бачевци	Остало	174	167	141	84,43	4,43	31,83
3	Бесеровина	Остало	271	213	187	87,79	19,53	9,58
4	Вишесава	Остало	1095	1566	1811	115,64	9,15	197,93
5	Гвоздац	Остало	697	642	521	81,15	22,38	23,28
6	Доброгин	Остало	318	251	157	62,55	10,08	15,57
7	Драксин	Остало	196	144	124	86,11	7,67	16,16
8	Дуб	Остало	494	419	317	75,66	11,94	26,55
9	Заглавак	Остало	803	566	408	72,08	37,65	10,83
10	Заовине	Остало	648	442	261	59,05	64,01	4,08
11	Зарожје	Остало	926	790	619	78,35	49,17	12,59
12	Зауглине	Остало	412	348	280	80,46	12,67	22,10
13	Злодол	Остало	563	419	319	76,13	16,67	19,13
14	Јагошница	Остало	182	152	65	42,76	43,15	1,51

¹ први резултати Пописа 2011.

15	Јакаљ	Остало	579	472	401	84,96	17,98	22,30
16	Јеловик	Остало	255	212	157	74,06	10,39	15,11
17	Коњска Река	Остало	134	112	78	69,64	17,80	4,38
18	Костојевићи	Остало	521	495	413	83,43	12,13	34,05
19	Луг	Остало	1699	2555	2792	109,28	3,71	752,56
20	Љештанско	Остало	517	418	293	70,10	13,79	21,25
21	Мала Река	Остало	521	489	428	87,53	22,41	19,10
22	Обајгора	Остало	829	834	818	98,08	11,36	72,00
23	Овчиња	Остало	648	582	490	84,19	20,90	23,45
24	Оклетец	Остало	758	622	543	87,30	15,83	34,30
25	Пепељ	Остало	283	180	154	85,56	6,13	25,12
26	Перућац	Остало	683	845	526	62,25	12,73	41,32
27	Пилица	Остало	731	653	534	81,78	15,84	33,71
28	Придоли	Остало	453	334	282	84,43	9,46	29,81
29	Растиште	Остало	511	473	304	64,27	61,86	4,92
30	Рача	Остало	750	672	594	88,39	16,61	35,76
31	Рогачица	Остало	851	768	636	82,81	16,96	37,50
32	Сијерац	Остало	285	201	129	64,18	8,54	15,11
33	Солотуша	Остало	1261	1066	866	81,24	28,60	30,28
34	Стрмово	Остало	725	582	496	85,22	18,45	26,88
35	Церје	Остало	218	168	112	66,67	8,55	13,09
36	Црвица	Остало	798	756	654	86,51	11,75	55,66

2.1.2. Демографски трендови

2.1.2.1. Број становника и стопа раста

Укупан број становника у општини Бајина Башта по попису 2011. је 26.022. У последња четири пописна циклуса присутан је стални пад броја становника у општини, тако да је тај број са 31.387, 1971 године опао на 29.151, 2002 године, односно на 26.022, што је негативна стопа раста (укупно 1971-2011 83,00%).

Табела бр. 3 - Упоредни преглед броја становника, подаци из Пописа.

	1971	1981	1991	2002	2011
Број становника у општини	31387	30860	29225	29151	26022
Индекс раста броја становника у општини	/	98,3	94,7	99,7	89,3
Индекс раста броја становника у округу	/	103.5	100.1	98.2	93.8

2.1.3. Природне одлике и ресурси

2.1.3.1. Климатске карактеристике, живи свет

Клима у Бајиној Башти је умерено-континентална, али је повећана влажност ваздуха после изградње вештачких језера у Перућцу и у Заовинама. Просечна годишња количина падавина је 700-800 мм.

Биљни и животињски свет је карактеристичан за просторе умерене климатске зоне. Национални парк Тара који је један од најзначајнијих природних богатстава Србије, на површини од 19175 хектара, станиште је многих заштићених биљних и животињских врста. Поред *Панчићеве оморице* - балканског ендемита који је преживео велико ледено доба на веома ограниченим стаништима у средњем току реке Дрине, и *Панчићевог скакавца* - локалног ендемита, коме је подручје Националног парка Тара једино станиште. Тара је станиште за 53 врсте сисара, 153 врсте птица и 40-так врста риба. Од врста под посебном заштитом, истичу се: медвед,

срна и дивокоза. По стандардима ИБА пројекта, планина Тара је номинована као међународно значајно орнитолошко подручје у оквиру кога се срећу ретке врсте птица: сиви соко, орао змијар, сури орао, велики тетреб, шумска шљука и др. У водама Дрине и језера Перућац има у изобиљу разних врста риба, међу којима је најпознатија младица, а присутни су још и шаран, пастрмка, сом.

2.1.3.2. Земљиште

Укупне земљишне површине на подручју општине Бајина Башта износе 67.342 ха.

Табела. бр. 4 - Структура земљишних површина, 2006.

	Општина (км ²)	Удео у укупној површини општине (%)	Удео општине у површини истог типа у округу (%)	Округ (км ²)
Укупна површина	673	100	11	6142
Пољопривредна површина	302,5	44,95	8,9	3412
Обрадиве површине	118,5	17,6	16,4	723
Обрасла шумска површина	323	48	11,8	2748

2.1.3.3. Шумски ресурси

Шумама на територији општине Бајина Башта управља ЈП Национални парк Тара. На територији парка највећи део површина (око 70%) заузимају шуме које су 87% у државном власништву.

Шуме обухватају преко 45% територије Општине. На овом подручју најразвијенија је сложена мешовита шумска заједница (изразита на Тари). Реликтна стара мешовита шума обухвата: букву, јелу, смрчу, црни и бели бор и Панчићеву оморику. У овој шуми има и горског јавора млеча, планинског бреста, јасике, брезе, белог и црног јасена, граба, грабића, планинске иве, јаребике, мукиња и др., различите жбунасте врсте, гљиве и лековито биље, а на нижим надморским висинама листопадне врсте међу којима доминирају хрст (китњак и лужњак), цер и сл.

Удео општине у укупно посеченој дрвној маси округа је код лишћара 20,85% док је то код четинара чак 35,13%. Експлоатација шума у овом обиму ставља општину Бајина Башта у водеће произвођаче дрвета у округу.

2.1.3.4. Водни ресурси

Највећи део вода општине припада сливу Дрине око 92%, а мањи део сливу Ђетиње, Лужнице и Скрапежа (слив Западне Мораве). Оба слива шире припадају сливу Црног мора. Највеће притоке Дрине су Пилица и Рогачица које, уз Бели Рзав и вештачка језера ХЕ Бајина Башта и реверзибилна акумулација на Тари (Заовине - у долини Белог Рзава) представља највеће хидрографске објекте на простору општине. Остали значајни токови су Рача и Дервента.

На територији општине Бајина Башта налази се 7 вештачких језера. Језеро Перућац на реци Дрини је највеће и основна му је намена производња електричне енергије. Укупна запремина језера је 340 милиона кубних метара.

Друго по величини је језеро Заовине, запремине 180 милиона м³, чије воде такође служе за производњу електричне енергије у реверзибилној хидроелектрани Бајина Башта. Поред језера Заовине, за потребе ХЕ преграђени су водотоци за још пет мањих језера (Спајићи, Липовица, Град, Осоје), док је језеро Крушчица намењено за водоснабдевање.

2.1.3.5. Енергетски ресурси и минералне сировине

У општини Бајина Башта налазе се два вештачка језера (Перућац и Заовине) чији потенцијали се користе за производњу електричне енергије. Поред ових језера препознати су и велики електроенергетски потенцијали потока на којима је могуће изградити проточне хидроелектране укупне снаге 15 MW.

Од металних сировина појаве су најчешће запажене у НП Тара; најзначајнији метали су гвожђе (долина Б. Рзава, Драксин), боксит (Алуге, Растиште, Митровац, Љуто и Добро поље) и бакар (у зони Јелове горе, Заовина и Трешњице). Појаве неметала имају већи значај од металних сировина, а у првом реду мисли се на магнезит (перидотитски масив Таре и Златибора, Коњска река и северно од Високе главе), цементни лапорац (у зони према Косјерићу), опекарске глине (Вензовићи) и шљунак (дрински песак), грађевински камен (мањи мајдани по општини).

2.1.4. Економија

2.1.4.1. Привредна структура

Главни носиоци привредне активности у општини Бајина Башта су ПД Дринско-Лимске хидроелектране и ЈП Национални парк Тара, који су у државном власништву.

По последњим подацима у Бајиној Башти регистровано је 1059 привредних субјеката (од тога је 862 предузетничка радња) са претежно приватним и акционарским капиталом, који су концентрисани у сектору услуга (ресторани, продавнице, кафићи и делатност превоза). Предузећа су сврстана у категорију малих. Укупан број регистрованих предузећа је 197. Основни проблем у овој области је структурална незапосленост, проузрокована пропадањем текстилне индустрије, дуванске индустрије, индустрије кугличних лежјаева, индустрије за прераду дрвета, Земљорадничке задруге, трговинског ланца продавница „Звезда” и грађевинског сектора.

2.1.4.2. Пољопривреда

У укупној биљној производњи на територији општине Бајина Башта доминира производња јагодастог воћа (малина и купина). Укупна производња малине се процењује на око 5.000 тона годишње док је производња купине на нивоу од око 1.500 тона на годишњем нивоу. Последњих година интензивно се подижу засади боровнице. Од осталих воћних врста најзаступљенија је шљива која се углавном користи за производњу ракије.

Сточарство у општини Бајина Башта је значајна грана пољопривредне производње, посебно у брдско-планинском делу Општине и после воћарства представља другу по значају врсту пољопривредне производње у Општини. Део произведеног млека се пласира у једину млекуру која послује на територији општине (Млекура Спасојевић) која има капацитет прераде 30.000 литара дневно, али тренутно послује са 50% капацитета.

Ратарска производња углавном је намењена за задовољење сопствених потреба газдинстава.

У општини Бајина Башта постоји неколико малих рибњака који се баве узгојом пастрмке, углавном за локално тржиште. Један привредни субјект се бави организовањем откупа и пласманом шумских плодова. Пчеларство је развијено у мањем обиму.

У општини и поред значајних услова не постоји организована сертифицирана органска производња.

2.1.4.3. Шумарство

Шумама на територији Општине управља ЈП Национални парк Тара. На територији Националног парка највећи део површина (око 70%) заузимају шуме које су 87% у државном власништву. Експлоатација шума представља најзначајни део прихода Националног парка .

Удео општине у укупно посеченој дрвној маси округа је код лишћара 20,85% док је то код четинара 35,13%. Експлоатација шума у овом обиму ставља општину Бајина Башта у водеће произвођаче дрвета у Округу.

2.1.4. 4. Туризам

Постојеће природне карактеристике чине добру полазну основу за развој ове делатности, али оне нису у довољној мери искоришћене, па су економски ефекти за сада још увек занемарљиви.

Изузетна лепота планине Таре, језеро Перућац, речни ток Дрине, културно-историјски споменици чине град Бајину Башту са околином туристички атрактивним простором. Туристичку понуду употпуњује седам хотела високе категорије: Хотел "Дрина" у граду, хотели "Језеро"-Перућац, "Оморика", "Бели бор" и "Јавор" на Тари, као и дечје одмаралиште на Митровцу.

Табела бр. 5 - Број и структура туриста и остварених туристичких ноћења

		Општина 2006	Општина 2009	Општина 2011
Број туриста	Укупно	47100	48807	48673
	Домаћи	46487	47359	46778
	Страни	613	1448	1895
Број ноћења	Укупно	254042	195102	178036
	Домаћи	252188	190731	170600
	Страни	1854	4371	7536
Просечан број ноћења	Укупно	5,4	4,0	3,7
	Домаћи	5,4	4,0	3,6
	Страни	3,0	3,0	3,9

Табела бр. 6 - Смештајни капацитети у руралним областима, 2007.

Дестинација (насеље)	Број смештајних објеката	Број кревета	Искоришћеност капацитета (%)
Јасиковица (Мала Река)	30	120	
Калуђерске Баре (Мала Река)	30	120	
Митровац (Перућац)	40	160	
УКУПНО	100	400	Нема података

2.1.4. 5. Индустрија

Индустрија општине, пре свега је позната по ПД „Дринско-лимске хидроелектране“, која је најзначајнији привредни субјект, са око 236 запослених. Сама хидроелектрана је лоцирана у Перућцу, док се управна зграда налази у Бајиној Башти.

Сектор малих и средњих предузећа у општини Бајина Башта је недовољно развијен. Углавном се сва активност у овој области своди на неколико малих прерађивачких капацитета из пољопривредно прехрамбеног сектора (хладњаче, дестилерије, кланице) и неколико дрвопрерађивачких радњи и предузећа који се углавном баве примарном прерадом дрвета.

2.1.5. Инфраструктура

2.1.5.1. Саобраћајна инфраструктура

Путну мрежу општине Бајина Башта чини укупно 1025 км путева, од чега је 43 км државни пут I Б реда, бр. 28, који повезује општину Бајина Башта са општинама Мали Зворник, Љубовија и Ужице, као и са путем бр.23, који повезује Западну Србију и Црну Гору. Државни путеви II А реда на територији општине Бајина Башта су укупне дужине 91 км од чега су савременим коловозом 87 км а 4 км је макадам. Државни путеви II А реда повезују општину Бајина Башта са општинама Ваљево, Косјерић и Б и Х. Државни путеви II Б реда су укупне дужине 74 км, од чега су са 49 км са савременим коловозом и 25 км је макадам, и повезују

општину Бајина Башта са општином Ужице и границом Б и Х. Општински и некатегорисани путеви су укупне дужине 817 км, од чега су само у делу од км су покривени савременим коловозом. Локални путеви су у лошем стању. Посебно велики изазов за локалну самоуправу представља зимско одржавање ових путева.

Табела бр. 7 - Дужина путева, 2006/2011

		Општина (км)		Округ (км)		Удео у дужини путева у округу (%)	
		2006	2011	2006	2011	2006	2011
Дужина путева – укупно		932	1025	4096	4329	22,8	23,7
Савремени коловоз		393	413	2004	2236	19,6	18,5
Магистрални путеви	Укупно	48	55	450	515	10,7	10,7
	Савремени коловоз	48	55	450	434	10,7	12,7
Регионални путеви	Укупно	143	136	733	732	19,5	18,6
	Савремени коловоз	114	114	539	569	21,2	20,0
Локални путеви	Укупно	741	834	2913	3082	25,4	27,1
	Савремени коловоз	231	245	1015	1233	22,8	19,9

2.1.5.2. Водовод и канализација

Градски водовод се напаја водом из алувиона реке Пилице. У летњем периоду град оскудева питком водом јер се издашност извора смањи са 150л/сек на 60 л/сек. Пре потискивања у градске резервоаре вода се пречишћава у полуаутоматском систему.

Водом из градског водовода снабдевају се град Бајина Башта и неколико насеља у долини Дрине у близини града. Поред водовода постоји и водовод хидроелектране који служи за снабдевање водом објеката (хотели, одмаралишта и други пословни објекти) на територији Националног парка Тара. Водовод користи и веома мали број домаћинстава у околини објеката. Остали део општине обезбеђен је водоснабдевањем са мањих сеоских водовода или индивидуалних изворишта, који се ретко или никада не контролишу.

На територији општине, организовани систем јавне канализације има само градско подручје општине Бајина Башта. У сеоским насељима употребљене воде се изливају у примитивно изграђене упијајуће септичке јаме, блиске потоке, јаруге и земљиште, чиме се директно загађују копани бунари намењени водоснабдевању. Пречишћавање комуналних отпадних вода нема ни једно насеље.

2.1.5.3. Енергетска инфраструктура

На подручју општине Бајина Башта налази се ХЕ Бајина Башта која је укључена у електро енергетски систем Републике Србије. На територији општине налазе се три трафо станице ТС 35/10 kV, а мрежа 35 kV изведена је кабловски и надземно.

Јавно предузеће за производњу и испоруку топлотне енергије „ББ ТЕРМ“ управља објектима и инсталацијама поверене на коришћење и то:

- „Школска топлана” са топловодом и секундарним подстанцима,
- „Градска топлана“ са топловодом и секундарним подстанцима,
- „Школска топлана Костојевићи“ са топловодом и подстанцима.

Предузеће на овај начин загрева око 50.000 м² стамбеног простора, 10.000 м² пословног простора и 17.000 м² „повлашћеног“ пословног простора. Капацитет школске топлане, тренутно не задовољава потребе корисника.

2.1.5.4. Телекомуникациони систем и интернет

Општина Бајина Башта је задовољавајуће покривена мрежом фиксне телефоније, у току је дигитализација мреже и унапређење квалитета доступности сигнала.

Мобилна телефонија не покрива све пределе општине, што је условљено неповољним рељефом.

Као и код мобилне телефоније слично је и код распрострањања ТВ сигнала на територији општине.

Руралне средине имају изузетно слаб развој коришћења интрнета. У току је акција Телекома кроз коју су све школе на сеоским као и на градским подручјима добиле на коришћење АДСЛ.

2.1.6. Друштвене делатности

2.1.6.1. Здравствена и социјална заштита

Здравствена заштита у општини Бајина Башта је организована преко Дома Здравља „Евелина Хаверфилд“ Бајина Башта у коме је запослено 35 лекара и 9 стоматолога. Ниво организовања здравствене заштите је изнад просека Златиборског округа. Дом здравља у свом саставу има четири сеоске здравствене станице и пет амбуланти. У здравственим станицама су стално запослене медицинске сестре и помоћно особље, док лекар ради једном седмично. У оквиру здравствених станица постоје потпуно опремљене стоматолошке амбуланте које нису у функцији. Социјалну заштиту пружа Центар за социјални рад Бајина Башта.

2.1.6.2. Образовни капацитети

Од укупног броја становника изнад 15 година, највише је становника са средњим образовањем (33,3%), затим следе становници са завршеном основном школом (26,7%), са непотпуним основним образовањем (20,9%), без школске спреме (10,3%), док је са вишим и високим образовањем 5,3 % становништва.

На територији општине Бајина Башта постоје четири матичне Основне школе и то су: ОШ „Свети Сава“, ОШ „Рајак Павићевић“, ОШ „Стеван Јоксимовић“ (село Рогачица) и ОШ „Душан Јерковић“ (село Костојевићи) са 16 издвојених одељења. У граду се налазе и две средње школе: Техничка школа и Гимназија „Јосиф Панчић“.

Неколико година уназад присутан је стални тренд опадања броја деце у школама на руралном подручју. Поред овога присутан је и тренд да деца из села ближе Бајиној Башти, не похађају наставу у најближим школама већ у градским школама. Као разлог овакве одлуке родитељи углавном наводе бољу социјализацију деце у градским школама.

У области предшколског васпитања у општини функционише Установа за предшколско васпитање и образовање дечји вртић и јаслице Невен.

2.1.6.3. Култура и информисање

Установа "Култура" Бајина Башта је задужена за организовање представа, посета позоришних трупа, организовање концерата из разних музичких стилова. Установа "Култура" одржава драмске и музичке секције за најмлађе, не би ли тако младима усадила неки осећај духовног и културног благостања. Установа "Култура" организује и традиционалне „Сусрете села“ и духовне свечаности Дани Раче украј Дрине. Од 2013. године је обезбеђен простор за градску галерију, а простор Дома омладине је у процесу адаптације.

2.1.6.4. Спорт и рекреација

У Бајиној Башти функционише 25 спортских клубова у оквиру Спортског савеза. Најмасовнији спортови су фудбал, одбојка, карате и рукомет, а најистакнутији по постигнутим резултатима су кајакаши и каратисти.

На простору Општине постоји добра опремљеност са примарном спортском инфраструктуром. Река Дрина и језера Перућац и Заовине су привлачне дестинације за спортски риболов као и за остале рекреативне садржаје.

2.1.7. Заштићена природна добра

На подручју НП Тара постоји значајан број заштићених биљних (укупно око 1.100 врста виших биљака, од којих је најпознатија Панчићева оморика) и животињских врста (укупно око 170 врста птица, око 53 врсте сисара, око 25 врста херпетофауне и преко 25 врста ихтиофауне).

У оквиру НП Тара налази се девет природних резервата (Звезда, Црвени поток, Караула Штула, Црвене стене, Љути брег, Било, Под Горушицом, Рачанска Шљивовица, Брусница), те бројна природна подручја као што су кањон Дрине, кањон Раче, кањон Белог Рзава, станишта Панчићеве оморике...

Поред заштићених природних добара у оквиру Националног парка Тара, простор КО Заовина је проглашен за Предео изузетних одлика, којим управља невладина организација „Тара-биосфера организација за одрживи развој”.

3. КЉУЧНИ АСПЕКТИ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

Основни проблем у области управљања отпада се манифестује кроз „Загађење животне средине као последица велике количине отпада одложеног на неодговарајући начин и на неодговарајућим местима“, и огледа се у следећем;

Депонија Окучје

Несанитарна депонија Окучје у Црвици, општина Бајина Башта, формирана је у алувијону реке Дрине, тако што је тераса реке ископана, вероватно до нивоа река, као последица експлоатација шљунка, а затим насута депонијским материјалом. Урбанизацијом, током времена, депонија је постала саставни део насељеног подручја.

Депонија Окучје удаљена је око 2,2 km од Бајине Баште и заузима површину од 1,55 ha. Смештена је на катастарској парцели бр. 1883 КО Црвица, у власништву ГП „Хидротехника“, Београд.

Депонија се граничи са насељем, грађевинским предузећем и реком Дрином са друге стране.

Отпад се на депонију одлаже од 1987. године. Процењена запремина депонованог отпада у 2011. години износила је око 200.000 m³, са процењеном дужином отпада око 6,5 m.

Простор је ограђен и до априла 2014. године чуван, али нема рампе. Тело депоније је заравњено и препокривено земљом и другим сличним инертним материјалом. Око тела депоније прокопан је прилазни пут. Приступ депонији је добар са јавног пута. На телу депоније нема техничких инсталација за прикупљање гаса или прикупљање процедурне воде, већ оне отичу у реку Дрину. Отицање процедурних вода на јужној страни депоније није примећено. Очекује се да највећи део процедурне воде филтрира у подземље, због изузетне порозности подземног шљунка и песка. Није примећена ерозија обале реке на месту где се налази депонија.

ЈКП „12. Септембар“ у Бајиној Башти, престало је да одвози отпад на депонију када је потписан Уговор о одлагању и начину наплате услуге транспорта, третмана и безбедног одлагања комуналног отпада у општини Бајина Башта, закључен дана 23.04.2014. године између: Општине Бајина Башта, ЈКП “Регионални центар за управљање отпадом Дубоко” Ужице и ЈКП “12. Септембар” Бајина Башта, којим се ЈКП “12. Септембар”, Бајина Башта обавезује да сав комунални и комерцијални отпад прикупљен на територији општине Бајина Башта, на начин прикупљања који је прописан од стране општине Бајина Башта, транспортује на привремену претоварну станицу одређену одлуком надлежног органа општине Бајина Башта. Прикупљени отпад одвози се камионима ЈКП “Регионални центар за управљање отпадом Дубоко” Ужице. Динамика сакупљања и транспорта отпада са територије општине Бајина Башта до депоније Дубоко у Ужицу је сваког дана, сем недеље, у два контејнера, запремине око 20 m³.

За Пројекат санације, затварања и рекултивације депоније Окучје у општини Бајина Башта, у оквиру развоја Регионалног плана за управљање отпадом и Мастер план затварања постојећих сметлишта у региону Дубоко Србија, који је урадила ИК Consulting engineers, Београд, априла 2011. године, ЈКП “Регионални центар за управљање отпадом Дубоко” Ужице тражило је сагласност од надлежног министарства, али сагласност још увек није добијена. Пројекат је тада предат и локалној самоуправи да би могла да учествује на конкурсима из области управљања отпадом.

Општинским пројектом “No more dumpsite” у оквиру “Exchange 4”, који финансира Делегација Европске комисије у Републици Србији, обезбедбена су финансијска средства за реализацију прве фазе санације депоније Окучје- изградња оградe око плаца са колском и пешачком капијом. Рок за реализацију пројекта је фебруар 2015. године.

Депонија Дубоко

Регионални центар за управљање отпадом Дубоко (у наставку овог документа РЦУОД) управља регионалном санитарном депонијом у Дубоком, у Ужицу. Пројекат депоније је у складу са националним прописима.

Оснивачи РЦУОД су: градови Ужице и Чачак, и општине Чајетина, Пожега, Косјерић, Лучани, Ариље, Ивањица и Бајина Башта и налази се у централном делу западне Србије.

Оснивачи РЦУОД не представљају регију у смислу државне реонизације, већ су се окупили око пројекта изградње и коришћења заједничког система за управљање отпадом. Иначе оснивачи припадају

Моравичком и Златиборском управом округу. Депонија заузима површину од 150.000 m². Међутим, због стрмих косина тела депоније, само око 1.110.433 m³ отпада се може одложити на депонију. Садашњи показатељи у вези количине прикупљеног и одложеног отпада показују да ће капацитет депоније омогућити рад у наредних 12-15 година. На локацији је и постројење за сортирање, ручно одвајање секундарних сировина. Намера је да се издвојене фракције продају, а у неком дугорочном периоду врши и производња горива из отпада за употребу у термичким процесима. Осим тога планиран је и биолошки третман биопреградљиве комоненте отпада.

Према важећем законодавству на депонију Дубоко не могу се одлагати посебне врсте отпада (животињски, грађевински, електро, ауто отпад,...). У том смислу општина Бајина Башта треба да обезбеди услове за поступање овим врстама отпада у складу са законом.

Дивље депоније

Једна од специфичности Општине Бајина Башта огледа се у томе што је однос градског и сеоског становништва 9.133/16.889, што је површина општине Бајина Башта 673 км², односно густина насељености 38,66 становника/км². Села општине Бајина Башта су раштркана у брдовито планинском делу општине и значајан број домаћинстава је лоциран ван саобраћајница на којима неометано могу да се распореде контејнери и саобраћају класична средства за прикупљање и транспорт отпада. Услед тога на том простору се отпад депонује на дивљим депонијама насталим као последица спонтане организације локалног становништва, или на индивидуалним сметлиштима у оквиру сопствених поседа. Често су то локације близу изворишта воде, речних токова, локалних путева, неуређених купалишта и излетишта, неприступачних приградских - нелегалних насеља без одговарајућих саобраћајница, језеро Перућац као депонија транзитног отпада са сливног подручја...Ово стање за сада је процењено на бази визуелних запажања грађана и надлежних лица. Недостаје прецизан снимак стања - регистар дивљих депонија који треба да садржи: детаљан опис локације, количину и морфологију нелегално депонованог отпада, број домаћинстава и привредних субјеката који гравитирају дивљој депонији.

Општи циљ-Елиминисан негативан утицај отпада на животну средину општине Бајина Башта, увођењем одрживих поступака за обраду свих врста чврстих отпадних материјала на одговарајући начин и на одговарајућим местима.

Под термином „одрживи поступци“ се подразумевају они поступци који испуњавају: еколошке, правне, социоекономске и техничко-технолошке услове одрживости имајући у виду опште и специфичне друштвене и природне чиниоце општине Бајина Башта .

Термин „одговарајући начин“ подразумева да избор поступака са појединим врстама отпада мора бити усклађен са међународним стандардима, националном стратегијом о отпаду, националним законским и подзаконским актима, националним циљевима (краткорочним и дугорочним) и са локалним потребама и могућностима.

Термин „одговарајуће место“ подразумева потребне локације за поједине третмане отпада (депоновање грађевинског отпада, привремени прихват животињског отпада, третман отпада биљног порекла, претовар комуналног отпада за одвоз на регионану депонију...). Осим тога исти термин подразумева елиминацију свих дивљих депонија, комплетну санацију сметлишта Окучје и ремедијацију простора.

За постизање планских циљева општина Бајина Башта ће се придржавати начела која су саставни део важећих закона:

-цитат-

- 1) Начело избора најоптималније опције за животну средину
 - Избор најоптималније опције за животну средину је систематски и консултативни процес доношења одлука који обухвата заштиту и очување животне средине.
- 2) Начело близине и регионалног приступа управљању отпадом

- Отпад се третира или одлаже што је могуће ближе месту његовог настајања, односно у региону у којем је произведен да би се у току транспорта отпада избегле нежељене последице на животну средину.
- 3) Начело хијерархије управљања отпадом
- Хијерархија управљања отпадом представља редослед приоритета у пракси управљања отпадом:
 - превенција стварања отпада и редуција, односно смањење коришћења ресурса и смањење количина и/или опасних карактеристика насталог отпада;
 - поновна употреба, односно поновно коришћење производа за исту или другу намену;
 - рециклажа, односно третман отпада ради добијања сировине за производњу истог или другог производа;
 - искоришћење, односно коришћење вредности отпада (компостирање, спаљивање уз искоришћење енергије и др.);
 - одлагање отпада депоновањем или спаљивање без искоришћења енергије, ако не постоји друго одговарајуће решење.
- 4) Начело одговорности
- Произвођачи, увозници, дистрибутери и продавци производа који утичу на пораст количине отпада одговорни су за отпад који настаје услед њихових активности.
- 5) Начело „загађивач плаћа”
- Загађивач мора да сноси пуне трошкове последица својих активности. Трошкови настајања, третмана и одлагања отпада морају се укључити у цену производа.

Специфични плански циљеви су:

- **Обезбеђење адекватних недостајућих средстава за одрживо управљање отпадом на територији општине Бајина Башта.** Овде се мисли на компетирање и одржавање општинске комуналне инфраструктуре и на обезбеђење недостајућих основних и обртних средстава у оквиру ЈКП “12. Септембар” и Регионалног центра за управљање отпадом Дубоко. Реч **обезбеђење** има значење да је циљ успостављање трајно одрживог механизма обезбеђења средстава, имајући у виду све доступне изворе средстава (локалне, националне, међународне).
- **Изградња одговарајућег става друштва према проблемима управљања отпадом у целини.** Овде се мисли на реформу става сваког грађанина, промена односа локалних институција и промена односа државних одговорних институција. Суштина промене ће се састојати у томе да је отпад материјал који, уместо што ствара проблеме, треба да постане сировинска основа за стварање нових вредности кроз увођење адекватних технологија и отварање нових радних места (високо квалификованих и неквалификованих).
- **Успостављање адекватне технологије управљања отпадом од прикупљања, транспорта, третмана у складу са проблемима насталим као последица специфичних природних карактеристика општине Бајина Башта.** Овде се мисли на изналажење оптималних решења за прикупљање и третман отпада у најудаљенијим селима, за прикупљање и третман транзитног отпада на језеру Перућац, као и на превенцију настанка транзитног отпада, и на изналажење квалитетнијих решења за прикупљање и третман отпада насталог као последица интензивних туристичких активности пре свега у оквиру Националног парка Тара.

4. СПЕЦИФИЧНЕ ПЛАНСКЕ ЦЕЛИНЕ

4.1. ПЛАНИРАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

4.1.1. Сметлиште Окучје

Сметлиште Окучје је проблем општине Бајина Башта, који се огледа у следећим аспектима:

- Имовинско-правни аспект, односно нерешени власнички односи на простору затвореног сметлишта, које је у фази санације и ремедијације;
- Аспект ризика загађења реке Дрине и земљишта као последица: постављања дела сметлишта у алувион корита реке Дрине, одлагање отпада на предходно неприпремљен терен, без заштитне фолије и уређења прикупљања атмосферских и процедурних вода;
- Нема прецизних података о степену загађености- није обезбеђен мониторинг затвореног сметлишта;
- Аспект загађења ваздуха, као последица одлагања отпада без контроле анаеробних процеса у телу депоније који могу емитовати штетне депонијске гасове;
- Нема података о евентуалним могућностима коришћења метана;
- Нема прецизних података о морфологији и количинама отпада, као и о количини инертног материјала којим је вршено прекривање отпада током одлагања и након затварања;
- Не прати се механичка активност тла у телу сметлишта;
- Током експлоатације и након затварања сметлишта почео је да се успоставља процес природне сукцесије земљишта, који није стављен под стручну контролу;
- Постоји пројекат затварања и санације сметлишта Окучје, који није предвидео изворе финансирања;
- Током 2014. године извршена је прва фаза санације сметлишта, што подразумева ограђивање тела сметлишта, постављање капије и прекривање тела сметлишта инертним материјалом;
- Након затварања сметлишта јављу се проблеми одлагања: грађевинског, животињског и биљног отпада који настаје одржавањем зелених површина (грање, трава) и друге врсте отпада које по актуелном законодавству нису предвиђене за одлагање на санитарним депонијама комуналног чврстог отпада;

Табела бр. 8 - План активности на санацији и ремедијацији сметлишта Окучје

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.1.1.1.	Разрешавање имовинско правних односа на локацији сметлишта Окучје	Општински јавни правобранилац	Одељење за послове урбанизма, грађевинарства и имовинско правне послове, ГП Хидротехника Београд, ЈП Дирекција за изградњу "Бајина Башта"	Оперативни трошкови општинске управе Бајина Башта	Буџет општине Бајина Башта	2016.	Локација у власништву општине Бајина Башта или локација за коју је дата сагласност власника локације да се могу вршити грађевински и истраживачки радови
4.1.1.2.	Постављање биотрнова за несметано функционисање система за отплињавање	Служба инспекцијског надзора општине Бајина Башта	Овлашћена институција	Према ценовнику услуга овлашћене институције	Буџет општине Бајина Башта	2015.	Створени услови за контролу утицаја сметлишта Окучје на животну средину, заштита ваздуха и спречавање

							акцидената
4.1.1.3.	Мониторинг метеоролошких параметара који се односе на непосредну локацију сметлишта Окучје	Служба инспекцијског надзора општине Бајина Башта	Најближа метеоролошка станица	Према ценовнику услуга овлашћене институције	Буџет општине Бајина Башта	Докле год захтева надлежни орган у складу са позитивним прописима	Створени услови за контролу утицаја сметлишта Окучје на микроклиматске промене
4.1.1.4.	Мониторинг површинских вода у непосредној близини сметлишта Окучје	Служба инспекцијског надзора општине Бајина Башта, републичка инспекција за заштиту животне средине	Овлашћена институција	Према ценовнику услуга овлашћене институције	Буџет општине Бајина Башта	2015-2020. (сваких шест месеци) а после 2020. једном годишње до одумирања сметлишта	Створени услови за контролу утицаја сметлишта Окучје на животну средину, заштита вода
4.1.1.5.	Мониторинг процедурних вода на локацији сметлишта Окучје	Служба инспекцијског надзора општине Бајина Башта, републичка инспекција за заштиту животне средине	Овлашћена институција	Према ценовнику услуга овлашћене институције	Буџет општине Бајина Башта	2015-2020. (сваких шест месеци) а после 2020. једном годишње до одумирања сметлишта	Створени услови за контролу утицаја сметлишта Окучје на животну средину
4.1.1.6.	Мониторинг емисије гасова на репрезентативном броју узорака у складу са позитивним прописима	Служба инспекцијског надзора општине Бајина Башта	Овлашћена институција	Према ценовнику услуга овлашћене институције	Буџет општине Бајина Башта	2015-2025. (сваких шест месеци) а после 2025. сваке друге године до одумирања сметлишта	Створени услови за контролу утицаја сметлишта Окучје на животну средину, заштита ваздуха
4.1.1.7.	Мониторинг педолошких карактеристика земљишта и геолошких карактеристика тла у непосредној зони сметлишта Окучје	Служба инспекцијског надзора општине Бајина Башта, републичка инспекција за заштиту животне средине	Овлашћена институција	Према ценовнику услуга овлашћене институције	Буџет општине Бајина Башта	2015. (једном у пет година све до одумирања сметлишта)	Створени услови за контролу утицаја сметлишта Окучје на животну средину, заштита земљишта
4.1.1.8.	Мониторинг подземних вода, постављањем	Служба инспекцијског надзора	Овлашћена	Према ценовнику услуга	Буџет општине	Учесталост мерења у односу на	Створени услови за контролу

	најмање три пиезометра на локацији сметлишта Окучје	општине Бајина Башта	институција	овлашћене институције	Бајина Башта	ниво и састав подземних вода	утицаја сметлишта Окучје на животну средину, заштита подземних вода и спречавање акцидента
4.1.1.9.	Мониторинг количине падавинских вода	Републичка инспекција за воде	Овлашћена институција	Према ценовнику услуга овлашћене институције	Буџет општине Бајина Башта	У складу са Законом о водама	Створени услови за контролу утицаја сметлишта Окучје на животну средину,
4.1.1.10.	Мониторинг стабилности тела сметлишта Окучје	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”	Овлашћена институција	Према ценовнику услуга овлашћене институције	Буџет општине Бајина Башта	2015. (једном годишње)	Створени услови за праћење особина слегања нивоа тела сметлишта Окучје
4.1.1.11.	Праћење процеса природне сукцесије простора сметлишта Окучје	Служба инспекцијског надзора општине Бајина Башта	Овлашћена институција	Према ценовнику услуга овлашћене институције	Буџет општине Бајина Башта	2015-	Створени услови за анализу постојећег стања зеленила на сметлишту Окучје
4.1.1.12.	Израда пројекта озелењавања простора сметлишта Окучје	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”	Акредитована агенција за пројектовање и одржавање зелених површина	150.000,00	Буџет општине Бајина Башта	2016.	Израђен пројекат озелењавања, са премером и предрачуном радова за простор сметлишта Окучје
4.1.1.13.	Рекултивација простора сметлишта Окучје (сетва и садња погодних биљака)	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”	ЈКП “12. Септембар”	Према плану озелењавања	Буџет општине Бајина Башта, донације.	2016.	Успостављен процес контролисаних рекултивације
4.1.1.14.	Ревизија пројекта коначне рекултивације простора сметлишта Окучје, на бази претходно обављених активности.	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”	Стручне службе општине Бајина Башта	Према ценовнику услуга овлашћене институције	Буџет општине Бајина Башта	2018.	Ревидиран употребљив пројекат

4.1.1.15.	Реализација коначне рекултивације простора сметлишта Окучје	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”	ЈКП “12. Септембар”	Према ценовнику услуга овлашћене институције	Буџет општине Бајина Башта, донације, потенцијални инвеститор	Према коначном пројекту	Рекултивисан простор спреман за нову намену
4.1.1.16.	Утврђивање нове намене рекултивисаног простора	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”	Стручне службе општине Бајина Башта	Према ценовнику услуга овлашћене институције	Буџет општине Бајина Башта	Према намени	Утврђена нова намена простора (донешени одговарајући плански акти)

4.1.2. Депонија Дубоко

Изградњом регионалне депоније Дубоко створени су услови да се са отпадом поступа у складу са Стратегијом о управљању отпадом за период 2010-2019. године (“Сл. Гласник РС”, 29/2010), оговарајућим националним законодавством, као и да се отпад третира и одлаже на начине који су безбеднији по животну средину и здравље људи. Осим евидентних погодности нови начин депоновања чврстог отпада отворио је питања које општина Бајина Бајина мора узети у разматрање приликом израде докумената релевантних за управљање отпадом:

- Животни век депоније Дубоко и ситуација након престанка експлоатације депоније;
- Ризик превременог престанка рада депоније Дубоко;
- Проблеми са управљањем посебним токовима отпада, који се према важећим прописима не може ставити у одговорност регионалног центра за управљање отпадом Дубоко (грађевински отпад, зелени отпад од одржавања зелених површина, животињски отпад, електро отпад, остали кабаста кућни отпад,... ;
- Проблем транспорта отпада из Бајине Баште до регионалне депоније Дубоко, преко планинског превоја Кадињача у периоду снежних падавина;
- Додатно финансијско оптерећење услед повећања трошкова транспорта и санитарног депоновања отпада;
- Губитак финансијских средстава по основу немогућности валоризације секундарних сировина које се из мешаног отпада издвајају и продају у оквиру РЦУОД;
- Губитак финансијских средстава по основу неискоришћеног енергетског потенцијала отпада;

Табела бр. 9 - План активности на повећању животног века депоније Дубоко

Р. Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансија	Рок	Очекивани резултати
4.1.2.1.	Подршка општине Бајина Башта активностима повећања капацитета депоније Дубоко, изградњом нових ћелија за депоновање на супротној страни Турског потока	Скупштина општине Бајина Башта	ЈКП “12. Септембар”	Према актуелном пројекту	Буџет општине Бајина Башта, донације	Условљен активностима РЦУОД	Утростручен капацитет депоније Дубоко

4.1.2.2.	Подршка општине Бајина Башта активностима повећања ефикасности третмана отпада на локацији депоније Дубоко, у смислу смањења количине отпада за одлагање (увођење примарне селекција отпада на месту настанка)	Скупштина општине Бајина Башта, ЈКП “12. Септембар”	ЈКП “12. Септембар”, грађани општине Бајина Башта, одговорна правна лица на триторији општине Бајина Башта, оператери са дозволама за управљање отпадом	Средства обезбеђена донацијом	Донација	2015.	Продужење века експлоатације депоније Дубоко према пропорцији: количина генерисаног отпада/количина депонованог отпада
4.1.2.3.	Увођење третмана биоразградивог отпада на лицу места (кућно компостирање, у смислу продужења века експлоатације регионане санитарне депоније Дубоко.	Скупштина општине Бајина Башта	ЈКП “12. Септембар”, грађани општине Бајина Башта	Нису потребна додатна финансијска средства	Сопствена средства грађана	До 2020.	Продужење века експлоатације депоније Дубоко према пропорцији: количина генерисаног отпада/количина депонованог отпада
4.1.2.4.	Израда студије оправданости изградње компостане биоразградивог отпада насталог у објектима колективног становања и зеленог отпада са јавних површина, са варијантним локацијским и технолошким решењима, са циљем смањења количине отпада за одвоз на локацију депоније Дубоко.	Скупштина општине Бајина Башта	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта” Служба инспекцијског надзора општине Бајина Башта, ЈКП “12. Септембар”, грађани општине Бајина Башта	500.000,00	Буџет општине Бајина Башта, Донација	До краја 2016.	Израђен документ валидан за припрему планске и пројектне документације, у случају позитивне оцене оправданости.

4.1.3. Трансфер станица

Општина Бајина Башта у овом моменту нема изграђену трансфер станицу за отпад који се упућује ка РЦУОД.

Планским решењима заштите животне средине у Плану генералне регулације Бајина Башта (“Службени лист општине Бајина Башта”, бр. 4/2011), предвиђа се прелазак на систем регионалног

депоновања отпада и задржавање постојеће локације депоније за потребе трансфер станице и како је наведено горе поменути документом у првом планском периоду препоручује се задржавање постојеће депоније комуналног отпада за потребе трансфер станице, након рекултивације и санације.

Општина Бајина Башта има три могуће локације за изградњу трансфер станице;

- 1) Локација сметлишта Окучје, Црвица, Бајина Башта, које је у фази затварања;
- 2) Локација бивше црепане, ул. Миленка Топаловића бр. 84, за коју је покренут је поступак процене утицаја на животну средину;
- 3) Локација ИКЛ а.д. у стечају, ул. Миленка Топаловића бб, Бајина Башта.

У прилогу овог документа налазе се скице горе поменутих локација. Општина Бајина Башта у овом тренутку нема припремљену пројектну документацију за изградњу трансфер станице.

Табела бр. 10 - План активности на изградњи трансфер станице

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.1.3.1.	Утврђивање и коришћење привремене локације за претовар отпада у транспортна средства РЦУОД, уз обезбеђење неопходних мера заштите радника, радне средине и животне средине	Руководство општине Бајина Башта	ЈКП “12. Септембар”, Служба за инспекцијски надзор општине Бајина Башта	Оперативни трошкови ЈКП “12. Септембар”	ЈКП “12. Септембар”	До изградње трансфер станице	Безбедан претовар отпада до коначног решења
4.1.3.2.	Одређивање варијантних решења за локацију трансфер станице у општини Бајина Башта	Руководство општине Бајина Башта	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта” ЈКП “12. Септембар”	Плате руководства	Буџет општине Бајина Башта	Крај 2014.	Изабрана одговарајућа решења
4.1.3.3.	Избор локације за изградњу трансфер станице	Руководство општине Бајина Башта	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта” ЈКП “12. Септембар”	Плате руководства	Буџет општине Бајина Башта	Крај 2014.	Донета општинска одлука о избору локације за изградњу трансфер станице
4.1.3.4.	Откуп парцеле уколико није у власништву општине Бајина Башта	Скупштина општине Бајина Башта		Процена вредности за 70 ари земљишта	Буџет општине Бајина Башта	Прва половина 2015.	Извршен упис власништва општине Бајина Башта над парцелама

4.1.3.5.	Пренос права управљања и коришћења или издавање парцеле у закуп РЦУОД .	Скупштина општине Бајина Башта		Оперативни трошкови општинске управе	Буџет општине Бајина Башта	Крај 2015.	Обезбеђена локација инвеститору – РЦУОД, створени услови за пројектовање
4.1.3.6.	Израда планске документације за коначно утврђивање локације трансфер станице (план детаљне регулације или урбанистички пројекат) – по хитном поступку	РЦУОД		Оперативни трошкови РЦУОД	Буџет РЦУОД, донације	Крај 2015.	Усвојена планска документација за изградњу трансфер станице
4.1.3.7.	Израда пројектне документације уз обезбеђење потребних сагласности	РЦУОД		Оперативни трошкови РЦУОД	Буџет РЦУОД, донације	Крај 2015.	Обезбеђен пројекат
4.1.3.8.	Изградња Трансфер станице	РЦУОД	Оснивачи РЦУОД	17.000,00	Буџет РЦУОД, донације	Половина 2016.	Трансфер станица оперативна

4.1.4. Локација за грађевински отпад

Одлуком о одређивању локације за одлагање грађевинског отпада и отпада од рушења објеката на територији општине Бајина Башта (“Службени лист општине Бајина Башта”, бр. 2/2010 и 6/2011) одређује се локација за привремено одлагање-складиштење грађевинског отпада и отпада од рушења објеката, до поновног коришћења на издвојеном делу сметлишта Окучје. Након затварања сметлишта Окучје, разматрају се и друга варијантна решења за управљање овом врстом отпада.

Табела бр. 11 - План активности на збрињавању грађевинског отпада

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.1.4.1.	Привремено депоновање инертног грађевинског отпада (локални путеви нижег реда, напуштена јаловишта), уз појачан инспекцијски надзор	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”		Оперативни трошкови општинске управе	Буџет Општине Бајина Башта	До отварања депоније грађевинског инертног отпада	Обезбеђено безбедно депоновање грађевинског отпада уз одговарајући инспекцијски надзор

4.1.4.2.	Избор начина и локације за трајно депоновање инертног грађевинског отпада и отпада од рушења грађевинских објеката	Руководство општине Бајина Башта	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”	Оперативни трошкови општинске управе	Буџет Општине Бајина Башта	Прва половина 2015.	Дефинисан предлог скупштини општине Бајина Башта
4.1.4.3.	Изrada и усвајање одговарајућег планског акта	Скупштина општине Бајина Башта	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”	Оперативни трошкови општинске управе	Буџет Општине Бајина Башта	Крај 2015.	Усвојен одговарајући плански акт
4.1.4.4.	Утврђивање локације, обезбеђење приступа и одређивање инспекцијског надзора	Скупштина општине Бајина Башта	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”	Оперативни трошкови општинске управе	Буџет Општине Бајина Башта	Прва половина 2016.	Локација оперативна за пријем грађевинског отпада, уз обезбеђен инспекцијски надзор.

4.1.5. Локација за привремени смештај животињског отпада

На територији општине Бајина Башта генерише се животињски отпад приликом обављања следећих делатности: клање и прерада меса у кланицама, продаја меса и месних прерађевина у трговинским и угоститељским радњама, производња и прерада рибе у рибњацима, узгој и држање животиња и сл. Општина Бајина Башта нема одређену локацију за постављање хладњаче за привремени безбедан прихват животињског отпада у циљу одвожења у постројење за коначан третман.

Табела бр. 12 - План активности на збрињавању животињског отпада

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.1.5.1.	Утврђивање привременог решења за нешкодљиво уклањање лешева животиња и друге споредне производе животињског порекла	Служба инспекцијског надзора општине Бајина Башта и Управе за ветерину Републике Србије	ЈКП “12. Септембар”	Оперативни трошкови општинске управе и ЈКП “12. Септембар”	Буџет Општине Бајина Башта	До краја 2014.	Дефинисана локација, обезбеђене посебне санитарне мере и одређен инспекцијски надзор
4.1.5.2.	Нешкодљиво уклањање лешева животиња и других споредних производа животињског порекла убацивањем у	ЈКП “12. Септембар”	Служба инспекцијског надзора општине Бајина Башта и Управе за ветерину Републике	Оперативни трошкови општинске управе и ЈКП “12. Септембар”	Буџет Општине Бајина Башта	До обезбеђења локације за безбедно постављање хладњаче за привремени прихват	Обезбеђено безбедно уклањање лешева животиња и других споредних производа

	јаму-гробницу		Србије			животињског отпада, до момента преузимања од стране овлашћеног оператера	животињског порекла, обезбеђене појачане санитарне мере и инспекцијски надзор
4.1.5.3.	Избор локације за постављање покретне хладњаче за приврмени прихват и замрзавање животињског отпада	Руководство општине Бајина Башта	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”, служба инспекцијског надзора	Оперативни трошкови општинске управе	Буџет Општине Бајина Башта	Прва половина 2015.	Дефинисан предлог скупштини општине Бајина Башта
4.1.5.4.	Израда и усвајање одговарајућег планског акта којим се одређује локација за постављање хладњаче за приврмени прихват и замрзавање животињског отпада	Општинска управа, Скупштина општине Бајина Башта	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”, служба инспекцијског надзора	Оперативни трошкови општинске управе	Буџет Општине Бајина Башта	Крај 2015.	Усвојен одговарајући плански акт
4.1.5.5.	Утврђивање локације, обезбеђење приступа и одређивање инспекцијског надзора	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”	Дирекција за изградњу	Оперативни трошкови општинске управе	Буџет Општине Бајина Башта	Прва половина 2016.	Локација опредељена и спемна за изградњу.
4.1.5.6.	Избор овлашћеног оператера за преузимање и коначно збрињавање животињског отпада	Руководство општине Бајина Башта	Служба инспекцијског надзора, служба јавних набавки	Оперативни трошкови општинске управе	Буџет Општине Бајина Башта	Прва половина 2016.	Изабран оператер животињског отпада
4.1.5.7.	Припрема локације за постављање мобилне хладњаче за прихват и замрзавање животињског отпада	Изабрани оператер	Служба инспекцијског надзора, ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”	Без процене	Овлашћени оператер за управљање отпадом животињског отпада	До краја 2016.	Локација за постављање хладњаче оперативна, прихват, замрзавање и коначан третман животињског отпада отпочео.

Напомена: Послови збрињавања биолошке фракције комуналног отпада, отпада животињског порекла, грађевинског отпада и отпада од рушења објеката, кабастог отпада (електроуређаји, намештај, аутоотпад и сл.), као и претовар комуналног чврстог отпада намењеног за транспорт у РЦУОД, могу се организовати на било којој од горе наведених локација за трансфер станицу. На тај начин би изабрана локација постала простор за изградњу “рециклажног дворишта”, чиме би се заокружио процес управљања свим врстама отпада са територије општине Бајина Башта, које су у законској надлежности општина.

4.1.6. Неадекватна рециклажна инфраструктура

Рециклажна инфраструктура на територији општине Бајина Башта слабо је развијена и огледа се у следећем:

- На територији општине Бајина Башта регистровано је 7 правних субјеката којима је претежна делатност-сакупљање отпада (Регистар о издатим дозволама за управљање отпадом општине Бајина Башта);
- На територији општине Бајина Башта нема фирми које се баве термичким третманом отпада (инсенерација, коинсерација, пиролиза);
- На територији општине Бајина Башта регистрована су четири правна субјекта којима је претежна делатност производња пелета од дрвне масе (Агенција за привредне регистре Републике Србије). Други видови прераде биомасе нису заступљени.
- На територији општине Бајина Башта нема фирми које се баве прометом рециклажних материјала (увоз-извоз);

Узроци овакве ситуације су:

- Мали број становника и привреда која не генерише довољну количину отпада за коју би било исплативо инвестирати у рециклажне технологије;
- Велика удаљеност од потрошачких и привредних центара;
- Неодговарајућа саобраћајна инфраструктура према привредним и потрошачким центрима;
- У том смислу општина Бајина Башта нема адекватну меру којом би се стање поправило, па се ова околност сврстава у специфичне слабости општине Бајина Башта, у смислу губитка по неоствареној добити од рециклажне делатности.

4.1.7. Урбанистичка инфраструктура (путеви, приступне саобраћајнице, адекватна места за постављање контејнера на сеоском подручју...)

- На сеоском подручју, ван простора под Планом генералне регулације Бајина Башта, не постоји одговарајућа инфраструктура за постављање контејнера и приступ контејнерима на одговарајућим јавним површинама;
- Контејнери на сеоском подручју су постављени углавном на путном и приватном земљишту;
- Контејнери мале запремине (1.1.м³) на удаљеним сеоским и туристичким локацијама - скупи су у набавци и експлоатацији.

Директне последице оваквог стања су:

Дивље депоније, као спонтани вид организације сеоског становништва, које се углавном налазе на приступачним местима за довоз и бацање отпада, али су јако тешке за чишћење (увале или чак провалије поред путева);

Неодговарајући третман отпада у сеоским домаћинствима у сопственој режији (сезонско чишћење са недовољно контролисаним спаљивањем или одлагањем у јаругама или увалама које се налазе на ивицама дотичног имања).

На овај начин се врши значајан притисак на животну средину, угрожава хигијенски статус подручја на којима се производи храна и нарушавају естетске карактеристике природе на деловима општине које гравитирају туристичким центрима или чак и у самим туристичким центрима. Овакво стање штетно утиче на пољопривредне, водне, шумарске и туристичке активности у општини Бајина Башта.

Табела бр. 13 - План активности усмерене на спречавању депоновања отпада на дивљим депонијама.

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.1.7.1.	Израда регистра дивљих депонија на територији општине Бајина Башта	Служба инспекцијског надзора општине Бајина Башта	ЈКП "12. Септембар", ЈП Дирекција за изградњу "Бајина Башта", сеоске месне заједнице	Оперативна средства	Буџет општине Бајина Башта, средства ЈКП "12. Септембар"	Прва половина 2015.	Израђен прецизан регистар, мапираних дивљих депонија, са процењеним количинама и морфологијом отпада и пописом гравитирајућих домаћинстава и осталих потенцијалних нелегалних „корисника“.
4.1.7.2.	Израда детаљног плана за постављање одговарајућих контејнера на делу сеоског подручја на коме недостају контејнери или су постављени контејнери неодговарајуће запремине	ЈКП "12. Септембар"	ЈП Дирекција за изградњу "Бајина Башта", сеоске месне заједнице, ЈП Национални парк "Тара", ПД Дринско-лимске хидроелектране	Оперативни трошкови ЈКП "12. Септембар"	ЈКП "12. Септембар"	Крај 2015.	План израђен и оперативан
4.1.7.3.	Уређење локација за постављање контејнера, на делу сеоског подручја општине Бајина Башта, према израђеном оперативном плану	ЈКП "12. Септембар"	ЈП Дирекција за изградњу "Бајина Башта", сеоске месне заједнице, ЈП Национални парк "Тара", ПД Дринско-лимске хидроелектране	Вредност радова на основу израђеног оперативног плана	Буџет општине Бајина Башта, сеоске месне заједнице, ЈП Национални парк "Тара", ПД Дринско-лимске хидроелектране	Половина 2016.	Обезбеђена теренска инфраструктура за постављање одговарајућих контејнера на сеоском подручју општине Бајина Башта
4.1.7.4.	Постављање одговарајућих контејнера, уз дистрибуцију информације гравитирајућим корисницима	ЈКП "12. Септембар"	ЈП Дирекција за изградњу "Бајина Башта", сеоске месне заједнице, ЈП Национални парк "Тара", ПД Дринско-лимске хидроелектране	Вредност радова на основу израђеног оперативног плана	Буџет општине Бајина Башта, сеоске месне заједнице, ЈП Национални парк "Тара", ПД Дринско-лимске хидроелектране	Крај 2016.	Успостављена одговарајућа инфраструктура за постављање под контролу отпада на целокупној територији општине Бајина Башта.
4.1.7.5.	Истовремено чишћење дивљих депонија које гравитирају ново	ЈКП "12. Септембар"	Служба инспекцијског надзора општине Бајина Башта, волонтерске организације,	Вредност радова на основу израђеног оперативног плана	Буџет општине Бајина Башта, сеоске месне заједнице, ЈП Национални парк "Тара", ПД	Крај 2016.	Очишћене све дивље депоније, простор стваљен под појачан инспекцијски

	опремљеним локацијама за постављање контејнера, уз повећан инспекцијски надзор.		сеоске месне заједнице, ЈП Национални парк "Тара", ПД Дринско-лимске хидроелектране	плана	Дринско-лимске хидроелектране		надзор.
--	---	--	---	-------	-------------------------------	--	---------

4.1.8. Обезбеђење одговарајућих посуда за прихват различитих врста отпада на месту настанка и месту претовара

На територији општине Бајина Башта мешани комунални чврсти отпад се сакупља са градског, приградског и са дела сеоског подручја на правцима: Рача, Перућац, Калуђерске Баре- Митровац-Заовине, Кадињача и правац Рогачица-Костојевићи, довози на место претовара, одакле се транспортује у РЦУОД.

У табели бр. 14. приказани су типови и број посуда за прихват отпада на месту претовара и месту настанка, прихватни капацитет отпада, као и однос цене појединих посуда и прихватног капацитета, које су тренутно у употреби. У заградама су приказане вредности са урачунатом каматом од 4% за ангажовање сопствених средстава у периоду амортизације од 10 година. Кеса је потрошни материјал за једнократну употребу без везивања финасијских средстава на дужи период.

Табела бр. 14 - Типови и број посуда за прихват отпада на месту претовара и месту настанка

Р. Бр.	Тип и капацитет посуде (м ³)	Примена	Број посуда у тренутној употреби	Оперативни капацитет за прихват отпада (м ³)	Цена посуде (дин)	Однос цене посуде према капацитету (дин/м ³)	
						без камате	камата 4%/год.
1.	Аброл контејнер 30м ³	Прихват мешаног отпада на претоварној станици и транспорт до РЦУОД	4 у власништву РЦУОД	60 м ³ / дневно	556.690	3,56	(4,99)
2	Прес контејнер 30м ³	Прихват селектованог сувог отпада на претоварној станици и транспорт до РЦУОД	0	0	2.784.800	17,82	(24,95)
3	Контејнер запремине 5м ³	Сеоско подручје и велики привредни субјекти	0	0	104.430	40,20	(56,28)
4	Контејнер запремине 1,1м ³	Градско подручје велике густине насељености и концентрације малих привредних субјеката	422	464,2	31270	54,56	(76,38)
5	Жичани контејнер запремине 1м ³ , за селектовани отпад	Јавне установе или јавне површине са високом фреквенцијом пролазника (селектован отпад).	20	20 (не узима се у обрачун трошкова)			

6	Канта запремине 0,14м ³	Индивидуални објекти становања и радње у приградским насељима.	2818	394,5	2785	38,25	(53,55)
7	Полиетилнска кеса запремине 0.09м ³ за	Сви типови локација (селектовани отпад), увођење кесе у примену је у току - донација	261000	451,7	3,48	38,65	

Подаци у табели бр. 14 показују слабости и недостатке система за прихват и транспорт отпада свих врста са територије општине Бајина Башта, које се манифестују у следећем;

- Недостатак довољног броја аброл контејнера запремине 30м³ за прихват мешаног отпада на трансфер станици (електронски отпад, намештај, столарија, остали кућни кабасти отпад) ;
- Недостатак прес контејнера , за прихват селектоване фракције сувог отпада на трансфер станици;
- Непостојање одговарајућих контејнера запремине 5м³ на сеоском и туристичком подручју општине;
- Неодговарајући контејнери постваљени на сеоском и туристичком подручју (мале запремине 1,1м³);
- Недостатак корпи у граду за одлагање отпада у зонама високе дневне фреквенције пролазника;
- Недостатак канти и контејнера на споредним градским улицама;
- Неодговарајући начин прикупљања отпада из угоститељских објеката;
- Необезбеђен трајан начин за набавку посуда за прикупљање сувог дневног отпада (полиетиленске кесе);

Табела бр. 15 - План активности за ефикасан, безбедан и економичан систем за прикупљање отпада

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.1.8.1.	Набавка четири аброл контејнера запремине 30м ³	РЦУОД	Оснивачи РЦУОД, ЈКП "12. Септембар"	4.000 Е/ком 2.226.760,00	Донација, текуће пословање	Активност у току Крај 2014.	Овезбеђен адекватан прихват мокрог отпада на трансфер станици, и адекватан транспорт ка РЦУОД
4.1.8.2.	Набавка два прес контејнера запремине 30м ³ за транспорт отпада мале специфичне густине	РЦУОД	Оснивачи РЦУОД, ЈКП "12. Септембар"	20.000 Е/ком 5.569.600,00	Донације, системски оператери, одговорна привреда, текуће пословање	2019.	Обезбеђен адекватан прихват сувог отпада на трансфер станици и адекватан транспорт ка РЦУОД.
4.1.8.3	Набавка недостајућих 78 контејнера запремионе 5м ³ за транспорт отпада са удаљених локација (брдско планински део општине, подручје националног парка	ЈКП "12. Септембар"	Руководство општине Бајина Башта	750 Е/ком 8.145.540,00 1.629.108,00 годишње до краја 2019	ЈКП "12. Септембар", Буџет општине Бајина Башта, корисници, донација...	До краја 2019. 16 комада годишње након тога стална годишња активност, 8 комада	Обезбеђен адекватан прихват отпада са брдско - планинског подручја општине Бајина Башта, привредни

	Тара, већи привредни субјекти).					годишње	субјекти
4.1.8.4.	Набавка 30 контејнера годишње запремине 1,1м ³ за прихват отпада са са градског и приградског подручја општине Бајина Башта (колективни објекти становања, привредни субјекти)	ЈКП “12. Септембар”	Руководство општине Бајина Башта	225Е/ком 938.100,00 годишње	ЈКП “12. Септембар”, буџет општине Бајина Башта, правна лица која нису корисници општине Бајина Башта	Крај 2016., након тога стална годишња активност набавком контејнера од 5м ³	Обезбеђен адекватан прихват отпада са градског и приградског подручја општине Бајина Башта (колективни објекти становања, привредни субјекти)
4.1.8.5.	Набавка 280 контејнера запремионе 0,14м ³ годишње за прихват отпада са градског и приградског подручја општине Бајина Башта (индивидуални објекти становања,)	Грађани	ЈКП “12. Септембар”	779.714,00 годишње	Грађани, привреда, донације	Стална годишња активност.	Обезбеђен адекватан прихват отпада са градског и приградског подручја општине Бајина Башта (индивидуални систем становања).
4.1.8.6	Набавка 270000 полиетиленских кеса запремине 90л за прихват сувог отпада са са градског и приградског подручја општине Бајина Башта (сви видови становања, јавни и привредни субјекти без дворишта, викенд насеља дуж реке Дрине,)	ЈКП “12. Септембар”	Грађани, привредни и јавни субјекти на територији општине Бајина Башта	939.870,00	ЈКП “12. Септембар”, општина Бајина Башта привреда, продужена одговорност произвођача ЕЕ кредит...	Стална набавка на годишњем нивоу	Обезбеђен адекватан прихват сувог - селектованог отпада са градског и приградског подручја општине Бајина Башта (сви видови становања, јавни и привредни субјекти).
4.1.8.6.	Обезбеђење прихватних корпи на јавним површинама на подручју високе фрекванција грађана запремине 0,036м ³	ЈКП “12. Септембар”	Општина Бајина	500.000,00 динамиком 50 корпи годишње	ЈКП “12. Септембар”	Стална годишња активност	Обезбеђен адекватан прихва отпада који грађани одбацију крећући се јавним граским површинама.

4.1.9. Обезбеђење одговарајућих транспортних средстава за прихват и транспорт отпада од места настанка до предаје РЦУОД

Мешани комунални чврсти отпад који се прикупља на територији општине Бајина Башта транспортује се са места прикупљања до претоварне станице са два камиона аутосмећара следећих карактеристика:

Аутосмећар 1

Тип.....Фап 1823 са потисном плочом
 Година производње.....2008
 Запремина Сандука.....15м³
 Надградња за пуњење и пражњење.....контејнери 1,1м³ канте 120-160

Аутосмећар 2

Тип.....Сканија П94 са потисном плочом
 Година производње.....2003
 Запремина Сандука.....15м³
 Надградња за пуњење и пражњење..... контејнери 1,1м³ канте 120-160

Постојећи камиони нису снабдевени механизмом за пражњење контејнера запремине 5 м³ и са њима се не може прикупљати отпад са сеоског поручја и планинског дела националног парка Тара. Осим тога укључивањем у систем прикупљања отпада са подручја Дебелог Брда, и осталих ободних села општине Бајина Башта, отвориће се нове камионске туре које се не могу покрити постојећим возним парком.

Током 2014. године набављена су два трактора ИМТ 539 за прикупљање и транспорт примарно селектованог сувог дневног отпада и кабастог отпада са места настанка до претоварне станице. Ови трактори ће се користити и за транспорт отпада који се прикупља на језеру Перућац. У току је укључивање трактора у организацију рада ЈКП “12. Септембар”. Укључивањем трактора у возни парк неће се битно смањити број камионских тура за одвоз остатка мешаног отпада.

Табела бр. 16 - План активности за отклањање недостатака у возном парку ЈКП “12. Септембар”

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.1.9.1.	Набавка камиона аутосмећара са потисном плочом, запремине 15-20м ³ , са надградњом за пражњење контејнера свих стандардних запремина (5м ³ , 1,1м ³ , 0,12-0,25м ³)	ЈКП “12. Септембар”	Скупштина општине Бајина Башта	15.000.000,00	Текуће пословање ЈКП “12. Септембар”, Буџет општине Бајина Башта, донације, (ЕЕ) кредит	Први до краја 2015. На сваких 6 година по један.	Обезбеђен адекватан возни парк за сакупљање и локални транспорт мокрог отпада
4.1.9.2.	Стављање у пуну експлоатацију набављених трактора за одвоз суве фракције селектованог	ЈКП “12. Септембар”		Средства из текућег пословања	ЈКП “12. Септембар”	Крај 2014.	Обезбеђен адекватан транспорт фракције сувог отпада

оптада са места настанка до трансфер станице, као и отпада који се прикуља на јавним градским површинама.						
---	--	--	--	--	--	--

4.1.10. Обезбеђење финансијских средстава за комуналне делатности

Финансијска ситуација у области управљања отпадом у општини Бајина Башта условљена је следећим проблемима:

- Недовољна финансијска средства за развој и одржавање комуналне инфраструктуре;
- Недовољна финансијска средства за набавку и одржавање комуналне опреме;
- ЈКП “12. Септембар” располаже довољним финансијским средствима за обезбеђење оперативних трошкова.

Доња табела илуструје финансијску ситуацију ЈКП “12. Септембар” укључујући трошкове затварања и рекултивације сметлишта Окучје. Анализа је дата на основу прихода и расхода за месец новембар 2014. године. Инвестициони трошкови су израчунати на основу важећих цена на тржишту основних средстава и услуга.

Табела бр. 17 - Финансијска ситуација ЈКП “12. Септембар”

I) Инвестициони трошкови	Вредност у динарима
Камион аутосмеђар	15.000.000
Трактор са приколицом	1.500.000
Контејнери 5м ³ (16 ком/год)	1.700.000
Контејнери запремине 1,1м ³ (30 ком/год)	950.000
Земљиште за трансфер станицу	1.000.000
Земљиште за компостану	1.000.000
Земљиште за депоновање грађевинског отпада	1.000.000
Трошкови рекултивације сметлишта Окучје (постојећи предрачун трошкова)	87.204.750
Трошкови планирања, израда студија, пројектовања	4.500.000
Укупно за плански период од 5 година	113.854.750
Годишњи инвестициони трошкови	22.770.950
II) Оперативни трошкови	
Увећани трошкови радне снаге, за 9 нових радника на прикупљању и превозу селектованог отпада	20.408.060
Трошкови горива и електричне енергије	2.227.867
Трошкови материјала	2.035.048
Трошкови полиетиленских кеса за прихват селектованог отпада	1.000.000
Услуга депоновања	7.020.000
Трошкови мониторинга животне средине у зони сметлишта Окучје	1.000.000,00
Трошкови едукације становништва и промотивних активности	1.000.000,00
Остали трошкови	2.423.403
Укупно	37.114.378
III) Укупни трошкови (I+II)	59.885328
IV) Укупне годишње фактуре ЈКП “12. Септембар”	45.192.936
V) Укупни годишњи приходи ЈКП “12. Септембар”	38.865.925
VI) Губитак (V-III)	21.019.403

Узроци овакве ситуације су:

- Неодговарајући начин финансирања послова управљања отпадом, који је директна последица компликоване наплате услуге одвожења отпада са сеоског подручја;
- Није успостављен механизам наплате по принципу „продужене одговорности произвођача“;
- Није у потпуности успостављен механизам наплате по принципу „загађивач плаћа“;
- Недовољно економичан начин збрињавања појединих врста отпада;
- Недовољно економичан начин збрињавања отпада са сеоског подручја;
- Преласком на депоновање отпада на регионалној депонији Дубоко, појавили су се нови трошкови, који се покривају новоуведеним приходом од наплате услуге депоновања корисницима са територије општине Бајина Башта;
- Затварање и рекултивација постојећег сметлишта Окучје је пројектом предмерено на 87.204.750 динара што је вишеструко већа вредност од финансијских могућности ЈКП „12. Септембар“, па и општине Бајина Башта;
- Финансијска оператива ЈКП „12. Септембар“ не води одвојену евиденцију прихода и расхода везану за послове збрињавања отпада, из које би се видела јасна финансијска ситуација;
- Не постоји функционална аналитика структуре трошкова збрињавања отпада, са пројекцијом могућих уштеда у ЈКП „12. Септембар“, на основу које би се доносиле одговарајуће корективне мере.

Кључне мере финансијске стабилизације послова управљања отпадом су:

1. Одлагање реализације санације депоније Окучје уз израду ревизије постојећег пројекта затварања и рекултивације.
2. Приступ допунским изворима финансирања.
3. Увођење нових (ефикаснијих) технолошких поступака.
4. Комерцијална валоризација појединих компоненти отпада.
5. Преиспитивање трошкова и изнајажење мера штедње.

Табела бр. 18 - План активности на обезбеђивању финансијских средстава за комуналне делатности

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.1.10.1.	Увођење одвојене евиденције и аналитике прихода и трошкова збрињавања отпада у ЈКП 12 Септембар	ЈКП “12. Септембар”		Средства обезбеђена	донација	Јануар 2015.	Обезбеђени услови за праћење материјалних и финансијских токова отпада који настаје и збрињава се на територији општине Бајина Башта (документ о кретању отпада)
4.1.10.2.	Увођење одговарајућег начина финансирања збрињавања отпада са подручја интензивних туристичких активности, користећи средства из дела прихода од туристичких	Скупштина општине Бајина Башта	Општинска управа општине Бајина Башта	Средства из текућег пословања	Буџет општине Бајина Башта	Крај 2015.	Обезбеђено одрживо финансирање збрињавања отпада са подручја интензивних туристичких активности

	активности.						
4.1.10.3.	Увођење одговарајућег начина финасирања збрињавања отпада са сеоског подручја, користећи средства из фондова за подршку развоја села	Скупштина општине Бајина Башта	Општинска управа општине Бајина Башта	Средства из текућег пословања	Будет општине Бајина Башта	Крај 2015.	Обезбеђено одрживо финасирање збрињавања отпада са сеоског подручја
4.1.10.4.	Увођење механизма субвенција трошкова збрињавања отпада по принципу продужене одговорности произвођача (амбалажни, електро, животињски...). Склапање посебних уговора са системским оператерима и РЦУОД.	ЈКП “12. Септембар”	Скупштина општине Бајина Башта	Средства из текућег пословања	Средства ЈКП “12. Септембар”, Будет општине Бајина Башта	Крај 2015.	Обезбеђен прилив средстава од стране системских оператера – директно или преко РЦУОД
4.1.10.5.	Увођење механизма за коришћење дела средстава која се редовно сакупљају по основу принципа „загађивач плаћа“, одговарајући општински годишњи програм коришћења буџетских средстава за заштиту и унапређење животне средине.	Скупштина општине Бајина Башта	ЈКП “12. Септембар”, Општинска управа општине Бајина Башта	Средства из текућег пословања	Средства ЈКП “12. Септембар”, Будет општине Бајина Башта	Почетак 2015г.	Обезбеђен сталан прилив наменских средстава
4.1.10.6.	Праћење утицаја увођења нових технолошких поступака за збрињавање отпада у функцији остварења позитивног финасијског резултата.	ЈКП “12. Септембар”	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”	200.000,00 годишње	Будет општине Бајина Башта, донације	Трајан процес	Успостављен сталан процес повећања финансијске контроле управљања отпадом на територији општине Бајина Башта

4.2. ИЗГРАДЊА ОДГОВАРАЈУЋЕГ ДРУШТВЕНОГ СТАВА У ОДНОСУ НА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

4.2.1. Обезбеђење одговарајућег нивоа знања грађана о проблемима управљања отпадом

На територији општине Бајина Башта није успостављен организован процес едукације становништва у области заштите животне средине, посебно у делу управљања отпадом. Васпитно образовне установе у оквиру својих наставних и ваннаставних активности врше еколошке едукације младих, без повезивања са практичним теренским активностима. Не постоје организовани промотивни програми који се могу емитовати путем штампаних и електронских медија. Општина Бајина Башта не улаже довољно финансијских и техничких средстава у едукацију становништва и промоцију значаја заштите животне средине у свим аспектима, нити промоцију примера добре праксе.

Табела бр. 19 - План активности на едукацији грађана

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.2.1.1.	Интензивирање едукације деце предшколског узраста	Предшколска установа	Скупштина општине Бајина Башта, ЈКП "12. Септембар"	300.000,00 годишње	Буџет општине из програма за коришћење буџетских средстава за заштиту и унапређење животне средине општине Бајина Башта, донације	Стална активност	Повећан ниво знања читаве популације о отпаду као проблему и отпаду као шанси.
4.2.1.2.	Интензивирање едукације деце школског узраста, кроз редовне и ванредне школске активности	Школе у општини Бајина Башта	Скупштина општине Бајина Башта, ЈКП "12. Септембар"	300.000,00 годишње	Буџет општине из програма за коришћење буџетских средстава за заштиту и унапређење животне средине општине Бајина Башта, донације	Стална активност	Повећан ниво знања читаве популације о отпаду као проблему и отпаду као шанси.
4.2.1.3.	Интензивирање неформалне вршњачке едукације младих	Канцеларија за младе општине Бајина Башта	Скупштина општине Бајина Башта, ЈКП "12. Септембар"	300.000,00 годишње	Буџет општине из програма за коришћење буџетских средстава за заштиту и унапређење животне средине општине Бајина Башта, донације		Повећан ниво знања читаве популације о отпаду као проблему и отпаду као шанси
4.2.1.4.	Едукација сеоског становништва за	Пољопривредна служба	Сеоске школе, сеоски	300.000,00	Буџет општине из програма за	Стална	Успостављен процес јачања

	правилно поступање са отпадом	општине Бајина Башта	домови, месне канцеларије	годишње	коришћење буџетских средстава за заштиту и унапређење животне средине општине Бајина Башта, Подстицајна средства за развој пољопривреде и села, донације	активност	позитивних навика сеоског становништва
4.2.1.5.	Израда и емитовање промотивних садржаја из области заштите животне средине и управљања отпадом	Средства јавног информисања	Скупштина општине Бајина Башта, ЈКП “12. Септембар”	500.000,00 годишње	Буџет општине из програма за коришћење буџетских средстава за заштиту и унапређење животне средине општине Бајина Башта	Стална активност	Повећан квалитет информисаности грађана о актуелностима везаним за управљање отпадом

4.2.2. Задовољавајући однос грађана према отпаду свих врста

Незадовољавајући ниво одговорности грађана у односу на отпад огледа се у следећем:

- Прекомерна употреба пластичних танких кеса у продавницама на територији општине Бајина Башта;
- Неразвијена комунална свест уопште;
- Отпад- ниско на листи дневних приоритета грађана у најширем смислу речи;
- Присутно неповерење грађана према надлежним локалним и државним институцијама;
- Слаба мотивација грађана и предузећа у решавању проблема животне средине;
- Низак ниво личне одговорности једног дела физичких и правних лица.

Табела бр. 20 - План активности на подизању нивоа одговорности свих грађана према отпаду

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.2.2.1.	Интензивирање комуникације између ЈКП и општине, с једне стране, и грађана у најширем смислу, с друге стране (преко средстава јавног информисања, анкетама, методом од врата до врата...).	ЈКП “12. Септембар”	Скупштина општине Бајина Башта,	300.000,00 годишње	Буџет општине, казне, донације	Стална активност	Повећан ниво заинтересованости читаве популације за проблеме отпада и уопште комуналног реда и хигијене.

4.2.2.2.	Утврђивање адекватних мера за санкционисање неодговорног понашања грађана и правних лица (казне, средства надзора и инструменти наплате).	Скупштина општине Бајина	Општинска управа општине Бајина Башта, служба инспекцијског надзора.	Средства из текућег пословања	Буџет општине, казне, донације	Почетак 2015.	Обезбеђени инструменти санкционисања неодговорног понашања грађана и правних лица.
----------	---	--------------------------	--	-------------------------------	--------------------------------	---------------	--

4.2.3. Обезбеђење довољног броја посвећених људи ангажованих на решавању проблема управљања отпадом

Правилно управљање отпадом захтева стучно познавање ове области, мултидисциплинарни приступ, и посвећеност у раду.

Табела бр. 21 - План активности на унапређењу рада стручних служби на пословима управљања отпадом

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.2.3.1.	Унапређење рада стручних људи ангажованих на пословима подизања технолошке, финансијске и правне ефикасности у области управљања отпадом.	ЈКП "12. Септембар"	Руководство општине Бајина Башта	Средства из текућег пословања	ЈКП "12. Септембар", буџет општине Бајина Башта	Крај 2014.	Унапређен рад стручних људи ангажованих на подизању укупне ефикасности управљања отпадом на територији општине Бајина Башта
4.2.3.2.	Пројектно ангажовање екстерних специјалиста за увођење нових технологија за збрињавање отпада	ЈКП "12. Септембар"	Скупштина општине Бајина Башта	Пројектни буџети	Донације, иновациони фондови, развојни фондови, спонзори...	Стална активност	Унапређена технологија, стечено искуство, нови пројекти...
4.2.3.3.	Промена систематизације радних места, са предвиђеним довољним бројем радних места за раднике на сакупљању и транспорту примарно селектованих фракција отпада до места	ЈКП "12. Септембар"	Скупштина Општине Бајина Башта	Средства из текућег пословања	ЈКП "12. Септембар", Министарство рада и социјалне политике, активна политика запошљавања	Половина 2015.	Обезбеђен довољан број радника на пословима прикупљања и локалног транспорта примарно селектованог отпада.

	претовара у возила РЦУОД.						
4.2.3.4.	Промена систематизације радних места, са предвиђеним довољним бројем радних места за третман биолошког отпада.	ЈКП “12. Септембар”	Скупштина Општине Бајина Башта	Средства из текућег пословања	ЈКП “12. Септембар”, Министарство здравља и социјалне политике, активна политика запошљавања	Половина 2015.	Обезбеђен довољан број радника за третман биолошког отпада.

4.2.4. Усаглашавање послова управљања отпадом са законском регулативом

Запослени на пословима заштите животне средине општинске управе Бајина Башта суочавају се са проблемом примене законске регулативе у области управљања отпада који се огледа у следећем:

- Поступак издавања дозволе за управљање отпадом често је дуг и скуп (ово се базира на чињеници да важећим законским прописима није орочен период предвиђен за јавни увид код објављивања захтева за издавање дозволе, нису прецизирани ни потребни услови за издавање дозволе, као и високе таксе);
- Ускраћена надлежност општинских инспектора за заштиту животне средине на пословима контроле управљања отпадом.
- Недовољан инспекцијски надзор на местима настанка дивљих депонија.

Табела бр. 22 - План активности на усаглашавању послова управљања отпадом са законском регулативом

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.2.4.1.	Израда и примена општинске одлуке о управљању отпадом	Општинска управа општине Бајина Башта	ЈКП “12. Септембар”	Средства текућег пословања	Донације, буџет општине Бајина Башта	Крај 2014.	Оперативан општински акт
4.2.4.2.	Унапређење рада службе за заштиту животне средине и службе за инспекцијски надзор	Општинска управа општине Бајина Башта	Општинска служба инспекцијског надзора	Средства текућег пословања	Буџет општине	Стална активност	Унапређен рад службе за заштиту животне средине и службе инспекцијског надзора

4.2.5. Обезбеђење одговарајућих планских докумената у области управљању отпадом и заштите животне средине

За реализацију одрживог система управљања отпадом и заштите животне средине, потребна је планска и пројектна документација.

Недостатак планских докумената у управљању отпадом и заштити животне средине, у општини Бајина Башта огледа се у следећем:

- Непостојање стратешког општинског документа за заштиту и унапређење животне средине (ЛЕАП);
- Непостојање планског документа у управљању отпадом (ЛПУО);
- Непостојање одговарајуће општинске одлуке о управљању отпадом.

Табела бр. 23 - План активности на изради и имплементацији одговарајућих планских докумената у области управљања отпадом и заштите животне средине

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.2.5.1.	Имплементација Локланог плана управљања отпадом на територији општине Бајина Башта	Скупштина општине Бајина Башта	ЈКП "12. Септембар", ЈП Дирекција за изградњу "Бајина Башта", Дом здравља "Евелина Хаверфилд ЈП „Национални парк Тара“, ПД „Дринско-лимске хидроелектране“, НВО	Средства текућег пословања	Донације, буџет општине Бајина Башта	Израда-2014., ревизија-2020.	Оперативан документ
4.2.5.2.	Израда и примена ЛЕАП-а општине Бајина Башта	Скупштина општине Бајина Башта	ЈКП "12. Септембар", ЈП Дирекција за изградњу "Бајина Башта", Дом здравља "Евелина Хаверфилд", ЈП „Национални парк Тара“, ПД „Дринско-лимске хидроелектране“, НВО, овлашћене организације	2.000.000,00	Донације, иновациони фондови, развојни фондови	Крај 2017.	Оперативан план
4.2.5.3..	Формирање скупштинског радног тела за контролу реализације планираних активности и утицај постигнутих резултата на остварење постављених циљева	Скупштина општине Бајина Башта	Општинска управа општине Бајина Башта, ЈКП "12. Септембар", Дом здравља "Евелина Хаверфилд", ЈП „Национални парк Тара“, ПД „Дринско-лимске хидроелектране“..	Средства текућег пословања	Буџети носиоца и учесника	Стална активност	Контролисан ток реализације
4.2.5.4.	Формирање мултидисциплинарне сталне радне групе, задужене за координацију реализације планских	Општинска управа општине Бајина Башта	ЈКП "12. Септембар", Дом здравља "Евелина Хаверфилд", ЈП „Национални парк Тара“, ПД „Дринско-лимске	Средства текућег пословања	Буџети носиоца и учесника	Крај 2014.	Обезбеђена стручна координација реализације свих активности

	активности		хидроелектране“..				
--	------------	--	-------------------	--	--	--	--

4.2.6. Одговарајућа технологија управљања комуналним чврстим отпадом, усаглашена са захтевима који проистичу из међународних стандарда и националне регулативе

У земљама Европске Уније забрањено је одлагање мешаног, предходно нетретираног, комуналног чврстог отпада на санитарним депонијама. Депоније које су у експлоатацији морају бити затворене најкасније до 2024. године. У том смислу у општини Бајина Башта нису развијени одговарајући поступци за збрињавање горе наведене групе отпада.

Потребно је да се:

- Уведе примарна селекција отпада на нивоу целе територије општине Бајина Башта;
- Правилно поступа са рециклабилним компонентама комуналног чврстог отпада;
- Правилно поступа са комуналним чврстим отпадом биолошког порекла;
- Правилно поступа са отпадом који у себи садржи употребљиву количину топлотне енергије;
- Правилно поступа са опасним материјалима који се налазе у комуналном чврстом отпаду.

Јавно предузеће за производњу и испоруку топлотне енергије „ББ ТЕРМ“ у Бајиној Башти управља школском топланом, у којој се као енергент користи мрки угаљ одређене гранулације. У процесу спаљивања око 1000 t/годишње мрког угља, генерише се 100-130 t/годишње отпада: шљаке и пепела, који је категорисан као неопасан отпад и може се користити као супстрат за компостирње биолошки прерадљиве компоненте отпада.

Табела бр. 24 - План активности на унапређењу технологије управљања отпадом у циљу повећања ефикасности и усаглашавања са националним законодавством и обавезујућим међународним стандардима

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.2.6.1.	Ширење примарне селекције отпада на месту настанка на целокупно градско и приградско подручје општине Бајина Башта	ЈКП “12. Септембар”	Скупштина општине Бајине Баште, јавне установе, привреда грађани	1.000.000 годишње	ЈКП “12. Септембар”, Средства грађана, донације, (ЕЕ) кредит	До краја 2015.	Успостављен процес примарне селекције отпада и процес повећања ефикасности селекције.

4.2.6.2.	Увођење компостирања фракције биолошки прерадљиве компоненте отпада на месту настанка у оквиру појединачних стамбених јединица у приградском и градском подручју.	Скупштина општине Бајина Башта	Општинска управа општине Бајина Башта, ЈКП “12. Септембар”	Средства из текућег пословања,	Будет општине Бајина Башта, донације, средства грађана	Од 2015 до 2018.	Смањена количина отпада за прикупљање, транспорт и депоновање на 30%, у индивидуалним стамбеним и привредним објектима у градском и приградском делу општине Бајина Башта
4.2.6.3.	Изградња и одржавање пилот компостане за компостирање фракције биолошки прерадљиве компоненте отпада насталог у колективним објектима становања и објектима привредних субјеката у градском и приградском делу општине Бајина Башта	ЈКП “12. Септембар”	Скупштина општине Бајина Башта	400.000,00 годишње	Будет општине Бајина Башта, донације	Изградња до краја 2014. Пилот испитивање до краја 2019.	Испитани сви аспекти оправданости и изводљивости изградње градске компостане у општини Бајина Башта
4.2.6.4.	Испитивање могућности коришћења отпадног пепела из јавне топлане као супстрата за компостирње биолошки прерадљиве компоненте отпада насталог у колективним објектима становања и објектима привредних субјеката у градском и приградском делу општине Бајина Башта	ЈП „ББ ТЕРМ”	Скупштина општине Бајина Башта	400.000,00 годишње	Средства градске топлане, средства ЈП „Национални парк Тара“	До краја 2019.	Испитани сви аспекти оправданости и изводљивости коришћења пепела као супстрата у процесу компостирања
4.2.6.4.	Израда студије оправданости изградње биогаз потројења за прераду отпада биолошког порекла са целокупне	ЈП „ББ ТЕРМ”	Скупштина општине Бајина Башта	1.000.000,00	Средства градске топлане, буџет општине, средства ПД „Дринско-лимске хидроелектране“, средства ЈП	До краја 2019.	Испитани сви аспекти оправданости и изводљивости изградње биогаз постројења

	територије општине Бајина Башта са могућношћу искоришћења енергетског и биолошког потенцијала отпада.				„Национални парк Тара“, донације,		
--	---	--	--	--	-----------------------------------	--	--

4.2.7. Посебни токови отпада

Посебни токови отпада јесу кретања отпада (истрошених батерија и акумулатора, отпадног уља, отпадних гума, отпада од електричних и електронских производа, отпадних возила и другог отпада) од места настајања, преко сакупљања, транспорта и третмана, до одлагања на депонију.

4.2.7.1. Истрошене батерије и акумулатори

Батерије или акумулатори означавају сваки извор електричне енергије произведене директним претварањем хемијске енергије, док су истрошене батерије или акумулатори они који се не могу поново користити и представљају отпад, а намењени су третману односно рециклирању. Истрошене батерије и акумулатори се класификују као опасан отпад.

На територији општине Бајина Башта годишње се генерише око 20 тона истрошених акумулатора. Сакупљачи, са дозволама за управљање овом врстом отпада, предају истрошене акумулаторе овлашћеним оператерима на даљи третман.

4.2.7.2. Отпадна уља

Отпадна уља јесу сва минерална или синтетичка уља или мазива, која су неупотребљива за сврху за коју су првобитно била намењена, као што су хидраулична уља, моторна, турбинска уља или друга мазива, бродска уља, уља или течности за изолацију или пренос топлоте, остала минерална или синтетичка уља, као и уљни остаци из резервоара, мешавине уље-вода и емулзије. Отпадно јестиво уље је уље које настаје обављањем угоститељске и туристичке делатности, у индустрији, трговини и другим сличним делатностима.

На територији општине Бајина Башта, отпадна уља се складиште на прописан начин у фабрикама и предају се овлашћеним оператерима који се баве сакупљањем и прерадом отпадних уља.

Отпадно јестиво уље преузимају овлашћени оператери од угоститељских објеката и других објеката у којима се припрема више од 50 obroka дневно на територији општине Бајина Башта, за производњу биодизела.

4.2.7.3. Отпадне гуме

Отпадне гуме јесу гуме од моторних возила (аутомобила, аутобуса, камиона, моторцикала и др.), пољопривредних и грађевинских машина, приколица, вучених машина и сл. након завршетка животног циклуса, односно гуме које власник одбацује због оштећења, истрошености или других разлога.

Старе аутомобилске и камионске гуме предају се откупљивачима који их уз документ о кретању отпада даље предају овлашћеним оператерима за третман ове врсте отпада.

4.2.7.4. Отпад од електричне и електронске опреме

Отпад од електричне и електронске опреме (производи којима је за рад потребна електрична енергија и електромагнетно поље) укључује опрему и уређаје (фрижидери, замрзивачи, веш машине, шпорети, електрични радијатори, ТВ пријемници, микроталасне пећнице, рачунари, штампачи, мобилни телефони, видео камере, електричне играчке и др.) које власник жели да одбаци, као и склопове и саставне делове који настају у индустрији.

Сакупљачи на територији општине Бајина Башта откупљују електрични и електронски отпад, складиште га на прописан начин, а затим уз документ о кретању отпада предају овлашћеним оператерима на даљи третман.

4.2.7.5. Отпадне флуоросцентне цеви које садрже живу

Отпадне флуоросцентне цеви које садрже живу не сакупљају се одвојено од осталог отпада, већ заједно са осталим комуналним отпадом завршавају на депонијама. Због одређеног садржаја живе истрошене сијалице се морају убудуће третирати као опасан отпад, сакупљати одвојено и предавати овлашћеном сакупљачу који ће предузети даље активности третмана.

4.2.7.6. РСВ и РСВ отпад

Отпад који садржи РСВ отпад одвојено се сакупља.

ПД „Дринско-лимске хидроелектране“, привремено одлаже РСВ-уља и РСВ-трансформаторе, на прописан начин, на местима која су означена, до предаје Електропривреди Србије, која ову врсту отпада збрињава преко ERBD-а.

4.2.7.7. POPs отпад

POPs отпад је отпад који се састоји, садржи или је контаминиран дуготрајним органским загађујућим супстанцама (POPs). Ове супстанце су забрањене за употребу.

Према подацима којима је радни тим за израду ЛПУО располагао, на територији општине Бајина Башта нема отпада контаминиран дуготрајним органским загађујућим материјама (POPs).

4.2.7.8. Отпад који садржи азбест

За одлагање ове врсте отпада није предвиђен посебан простор па он завршава као део комуналног отпада на депонији, заједно са грађевинским отпадом, а није редак ни случај да ова врста отпада заврши на дивљим депонијама.

4.2.7.9. Отпадна возила

Отпадна, односно неупотребљива возила јесу моторна возила или делови возила која су отпад и која власник жели да одложи или је њихов власник непознат.

Власник отпадног возила је правно или физичко лице коме ово возило припада, а настало је његовом активношћу. Власник отпадног возила (ако је познат) дужан је да обезбеди предају возила лицу које има дозволу за сакупљање или третман. Ако је власник отпадног возила непознат, јединица локалне самоуправе дужна је да обезбеди сакупљање и предају возила лицу које има дозволу за третман.

У општини Бајина Башта овлашћени оператери сакупљају и врше третман отпадних возила.

4.2.7.10. Медицински отпад

Медицински отпад је хетерогена мешавина комуналног отпада, инфективног, патоанатомског, фармацеутског и лабораторијског отпада, дезифицијенаса и амбалаже, као и хемијског отпада.

Сав медицински отпад у Дому здравља „Евелина Хаверфилд“ у Бајиној Башти, разврстава се на месту настанка, пакује у прописану амбалажу и привремено одлаже на месту које је видно обележено. Прикупљен отпад, једном недељно одвози се специјалним возилима, уз документ о кретању медицинског отпада, на даљи третман у општу болницу Ужице. Исти поступак примењује се и при управљању фармацеутским отпадом.

4.2.7.11. Отпад из производње титан-диоксида

Нема података да ова врста отпада постоји на територији општине Бајина Башта.

4.2.7.12. Амбалажа и амбалажни отпад

Амбалажом и амбалажним отпадом управља се у складу са посебним законом.

4.3. ПРИЛАГОЂАВАЊЕ ПОСТУПКА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ СПЕЦИФИЧНИМ ПРИРОДНИМ КАРАКТЕРИСТИКАМА ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА

4.3.1. Усклађивање управљања отпадом са географским карактеристикама општине Бајина Башта

Отежано управљање отпадом као последица географских карактеристика територије општине Бајина Башта, на брдско планинском подручју општине Бајина Башта, огледа се у следећем:

- Технички компликован начин прикупљања отпада на брдско-планинском подручју;
- Високи трошкови прикупљања и транспорта отпада са брдско-планинског подручја;
- Ниска економска моћ становника брдско-планинског дела општине Бајина Башта;
- Битан удео становништа брдско-планинског подручја у укупном становништву општине Бајина Башта;
- Неодговарајући начин поступања са отпадом са брдско-планинског подручја.

Основне мере за решавање проблема управљања отпадом на брдско-планинском делу општине Бајина Башта су:

- Смањење количине отпада која се одвози са места настанка-селекцијом на месту настанка и третманом и употребом појединих компоненти на лицу места;
- Смањење трошкова прихвата и транспорта преостале количине отпада од места настанка до места претовара у транспортна средства РЦУОД.

Табела бр. 25 - План активности управљања отпадом у брдско-планинском подручју општине Бајина Башта

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.3.1.1.	Увођење примарне селекције отпада на месту настанка у брдско-планинским селима општине Бајина Башта	Општинска управа општине Бајина Башта	Служба за подршку развоја села Служба инспекцијског надзора, ЈКП "12. Септембар", сеоска домаћинства	Средства текућег пословања	Буџет општине Бајина Башта, донације	Крај 2016.	Створени услови за третман 70% отпада на месту настанка и за валоризацију остатка кроз продају секундарних сировина и секундарног горива.
4.3.1.2.	Увођење компостирања биопреградљивог отпада биљног порекла у брдско-планинским селима општине Бајина Башта	Општинска управа општине Бајина Башта	Служба за подршку развоја села Служба инспекцијског надзора, ЈКП "12. Септембар", сеоска домаћинства	Средства текућег пословања	Буџет општине Бајина Башта, донације	Крај 2018.	Смањена количина отпада за одвоз са сеоског подручја на испод 30%.

4.3.1.3.	Коришћење отпада животињског порекла као хране за лешинаре и предаторе настањених у брдско-планинском реону општине Бајина Башта, на уређеним хранилиштима или сахрањивање по потреби у складу са прописима	Општинска управа општине Бајина Башта	Служба за подршку развоја села Служба инспекцијског надзора, ЈКП “12. Септембар”, сеоска домаћинства	Средства текућег пословања	Буџет општине Бајина Башта, донације	Крај 2016.	Елиминисани неконтролисани, несанитарни токови животињског отпада
4.3.1.4.	Постављање контејнера запремине 5м ³ у довољном броју у селима брдско-планинског подручја, како би се смањило број камионских тура из удаљених места	ЈКП “12. Септембар”	Дирекција за изградњу “Бајина Башта”, сеоске месне заједнице	5.000.000,00	Буџет општине Бајина Башта, Фонд амортизације ЈКП “12. Септембар”, кредит (ЕЕ), донације	Крај 2019.	Смањени инвестициони трошкови транспорта за 75% у односу на контејнере од 1,1м ³ и опреативни рошкови за 25%

4.3.2. Умањење негативног утицаја транзитног отпада

Значајне количине отпада које пристижу реком Дрином, са узводних терена и таложе се или пливају језером Перућац, последица су неадекватног односа према отпаду узводно од општине Бајина Башта. Општина Бајина Башта не може остварити видљив превентивни утицај на ову појаву, осим подршке локалним јединицама управе узводно од језера у акцијама превенције инфилтрације отпада у слив реке Лима и Дрине.

Проблем плутајућег отпада на језеру Перућац присутан је већ десетак година уназад. Прве акције чишћења су покренуте 2004. године, када је организована акција у којој су заинтересовани учесници могли да за сваки прикупљен цак плутајућег отпада, довежен до одређеног пункта у граду, добију новчану накнаду.

Године 2010. спуштањем нивоа језера у Перућцу, због хаварије улазног претурбинског затварача на брани, утврђено је да је један од узрока био отпад који се наталожио у такозваној „ниши“ затварача. Ремонт затварача је трајао 42 дана, самим тим био је обустављен рад, тј. производња електричне енергије, што је имало за последицу велике економске губитке.

Количине отпада знатно варирају у зависности од временских прилика током године, од количине воде, наноса, јачине ерозије и сл.

Табела бр. 26 - Прикупљене количине транзитног отпада са језера Перућац (2012, 2013, 2014.), према подацима Одељења за инспекцијске службе и комуналне делатности Општинске управе Бајина Башта

Носилац активности	Пет амбалажа		Мешани отпад		Мешани отпад на камиону		Дрво
	пластичне вреће	м ³	пластичне вреће	м ³	тура	м ³	
Општинска управа Бајина Башта			2.534	633			140
ЈП Национални парк “Тара”	2.760	690					237
Укупно у 2012.	2.760	690	2.534	633			377
Општинска управа Бајина Башта	3.861	965	6.000	1500	98	780	890
ЈП Национални парк	1.640	102					441

“Тара”								
ПД Дринско-лимске хидроелектране						35	280	
Укупно у 2013.	5.501	1375	6.000	1500	133	1060	1.331	
Општинска управа Бајина Башта, јун-јул 2014.	1.897	474	4.327	1082				575
Општинска управа Бајина Башта, август 2014.			1.966	492				60

Општина Бајина Башта финансира послове у области заштите животне средине из општинског Фонда за заштиту животну средину, чији се буџет пуни уплаћивањем општинских такси. Програмом коришћења буџетских средстава за заштиту животне средине планирано је и утвршено: у 2012. години-780.000 динара, у 2013. години-3.000.000 динара, док је за 2014. годину одвојено 2 милиона динара.

Квалитет воде узводно и низводно од акумулације је задовољавајући.

Табела бр. 27 - План активности на уклањању плутајућег отпада на језеру Перућац

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.3.2.1.	Акције чишћења језера Перућац	ПД „Дринско-лимске хидроелектране“	Општинска управа општине Бајина Башта, становници викенд насеља крај обале и уз обалу језера, ЈКП 12 Септембар	2.000.000,00 годишње	ПД Дринско-лимске хидроелектране, буџет општине Бајина Башта	Стална	Побољшан естетски и санитарни статус језера Перућац и реке Дрине
4.3.2.2.	Реализација пројекта „Техно-економска анализа управљања пливајућим отпадом у ПД „Дринско-лимске хидроелектране““	ПД „Дринско-лимске хидроелектране“	Текон-Техноконсалтинг, Деконта	Према инвестиционом плану сектора за заштиту животне средине Дирекције за обновљиве изворе енергије ЈП „Електропривреда Србије“	ЈП „Електропривреда Србије“	Половина 2015.	Обезбеђена технологија прикупљања отпада са језера Перућац и реке Дрине
4.3.2.3.	Подршка општинама узводно од Бајине Баште у акцијама превенције и инфилтрације отпада у сливу реке Дрине	Општине узводно од Бајине Баште	Општинска управа општине Бајина Башта	Пројектно финансирање	Носиоци активности и донације	Према конкретном пројекту	Побољшан естетски и санитарни статус језера Перућац и реке Дрине

4.3.3. Успостављање адекватног управљања отпадом на територији Националног парка Тара у складу са повећаним туристичким активностима

Количине отпада на простору Националног парка Тара повећане су за време трајања туристичке сезоне. Збрињавање отпада са подручја Националног парка Тара отежано је из следећих разлога:

- Технички компликован начин прикупљања отпада са планинског дела Националног парка Тара;
- Високи трошкови прикупљања и транспорта отпада са планинског дела Националног парка Тара;
- Боравишна такса уплаћује се у буџет општине Бајина Башта, а њена намена није јасно опредељена;
- Такса која се уплаћује на рачун ЈП „Национални парк Тара“ је наменска и троши се на опремање службе за заштиту и развој и чуварске службе, без могућности да се део средстава определи за збрињавање отпада који се генерише на простору Националног парка Тара;
- Хотел Оморика и викенд насеље које се налази непосредно иза административне границе општине Бајина Башта такође врши притисак на животну окружење комуналним чврстим отпадом;
- Прописи који дефинишу мере заштите Националног парка Тара ограничавају могућности третмана отпада на лицу места;
- Неодговарајући начин поступања са отпадом на простору Националног парка Тара.

Табела бр. 28 - План активности на збрињавању отпада на простору Националног парка Тара

Р.Бр.	Назив активности	Носилац активности	Остали учесници	Процењена финансијска средства	Извори финансирања	Рок	Очекивани резултати
4.3.3.1.	Увођење примарне селекције отпада на месту настанка на простору Националног парка Тара	ЈП „Национални парк Тара“.	Општинска управа општине Бајина Башта, ЈКП “12. Септембар”	Средства текућег пословања	Боравишна такса посетилаца Националног парка Тара	Крај 2015.	Створени услови за третман 70% отпада на месту настанка и за валоризацију остатка кроз продају секундарних сировина и секундарног горива.
4.3.3.2.	Увођење компостирања биопреградљивог отпада биљног порекла на месту настанка	ЈП „Национални парк Тара“	Општинска управа општине Бајина Башта, ЈКП “12. Септембар”	Средства текућег пословања	Боравишна такса посетилаца Националног парка Тара	Крај 2016.	Смањена количина отпада за одвоз са сеоског подручја на испод 30%.
4.3.3.3.	Коришћење отпада животињског порекла као хране за лешинаре и предаторе настањених у Националном парку Тара, сахрањивање по потреби у складу са прописима	ЈП „Национални парк Тара“	Општинска управа општине Бајина Башта, ЈКП “12. Септембар”, Ловачко друштво, генератори отпада животињског порекла	Средства текућег пословања	Боравишна такса посетилаца Националног парка Тара	Крај 2016.	Елиминисани неконтролисани, несанитарни токови животињског отпада
4.3.3.4.	Постављање контејнера запремине 5м ³ у довољном броју, како би се смањило број камионских тура за одвоз отпада.	ЈП „Национални парк Тара“	ЈП Дирекција за изградњу “Бајина Башта”, ЈП „Национални парк Тара“	Средства текућег пословања	Буџет општине Бајина Башта, Фонд амортизације, ЈКП “12. Септембар”, ЕЕ кредити, Донације	Крај 2018.	Смањени инвестициони трошкови транспорта за 75% у односу на контејнере од 1,1м ³ и оперативни трошкови за 25%

5. АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ ОДРЖИВОСТИ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ОПШТИНИ БАЈИНА БАШТА

Анализом су обухваћена четири сценарија. Приходи и расходи су пројектовани на анализи извода из контног плана ЈКП „12. Септембар“ за месец новембар 2014. године, укалкулисан је стандардни тренд раста трошкова на мало у Србији, вредност инвестиција је процењена на бази важећих цена са могућом грешком до 20%. Следе табеларни прикази:

- Финансијске анализе постојећег стања на основу прихода и расхода у ЈКП „12. Септембар“ за месец јул 2014. године, везаних за послове управљања отпадом, са петогодишњом пројекцијом новчаних токова (5.1.)
- Финансијске анализе стања на основу прихода и расхода у ЈКП „12. Септембар“ за месец новембар 2014. године, везаних за послове управљања отпадом уз додатак трошкова селективног прикупљања отпада, проширења прикупљања отпада са целокупне територије општине и трошкова рекултивације сметлишта Окучје према постојећем пројекту, са петогодишњом пројекцијом новчаних токова (5.2.)
- Финансијске анализе стања на основу прихода и расхода у ЈКП „12. Септембар“ за месец новембар 2014. године, везаних за послове управљања отпадом уз додатак трошкова селективног прикупљања отпада, проширења прикупљања отпада са целокупне територије општине уз одлагање рекултивације сметлишта Окучје према постојећем пројекту, уз припрему ревизије пројекта, са петогодишњом пројекцијом новчаних токова (5.3.)
- Финансијске анализе стања на основу прихода и расхода у ЈКП „12. Септембар“ за месец новембар 2014. године, везаних за послове управљања отпадом уз додатак трошкова селективног прикупљања отпада, проширења прикупљања отпада са целокупне територије општине уз одлагање рекултивације сметлишта Окучје према постојећем пројекту, уз припрему ревизије пројекта, са петогодишњом пројекцијом новчаних токова, укључујући додатне изворе финансирања (5.4.)

5.1. ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА НА ПОСЛОВИМА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ОПШТИНИ БАЈИНА БАШТА- СИТУАЦИЈА 1

Ова анализа не узима у обзир трошкове рекултивације затвореног сметлишта Окучје, а остали инвестициони трошкови су израчунати на бази вредности објеката и опреме која је практично амортизована. На основу тога се ствара слика позитивног биланса успеха.

Табела бр. 29

I) Инвестициони трошкови	Дин/години
Опрема	901.579
Објекти	1.143.225
Земљиште	215.978
Трошкови рекултивације сметлишта Окучје	0
Укупни годишњи инвестициони трошкови	2.260.782
II) Оперативни трошкови	Дин/години
Трошкови радне снаге	17.000.967
Трошкови горива и електричне енергије	2.227.867
Трошкови материјала	2.035.048
Услуга депоновања отпада	7.020.000
Остали трошкови	2.423.403
Укупно	30.707.285
III) Укупни трошкови (I+II)	32.968.067
IV) Укупне годишње фактуре ЈКП „12. Септембар“	45.192.936
V) Укупни годишњи приходи ЈКП „12. Септембар“	38.865.925
VI) Остатак (V-III)	5.897.858

Табела бр. 30 - ПРОЈЕКЦИЈА НОВЧАНИХ ТОКОВА ЗА ПЕРИОД ОД 5 ГОДИНА НА БАЗИ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА БЕЗ ДОДАТНИХ ИНВЕСТИЦИЈА И ПРОШИРЕЊА ОБИМА ПОСЛОВА – СИТУАЦИЈА 1

	2015	2016	2017	2018	2019
РАСХОДИ	32,968,067.00	33,957,109.01	34,975,822.28	36,025,096.95	37,105,849.86
РАСХОДИ КУМУЛАТИВ	32,968,067.00	66,925,176.01	101,900,998.29	137,926,095.24	175,031,945.10
ПРИХОДИ	38,865,925.00	40,420,562.00	42,037,384.48	43,718,879.86	45,467,635.05
ПРИХОДИ КУМУЛАТИВ	38,865,925.00	79,286,487.00	121,323,871.48	165,042,751.34	210,510,386.39
РАЗЛИКА (ПРИХОДИ-РАСХОДИ)	5,897,858.00	6,463,452.99	7,061,562.20	7,693,782.91	8,361,785.20
РАЗЛИКА - КУМУЛАТИВ	5,897,858.00	12,361,310.99	19,422,873.19	27,116,656.10	35,478,441.30

Приходи расту 4% годишње на основу урачунате стопе раста цена на мало, а расходи 3% годишње. Не узима се у озбир камата на сопствена, нити на позајмљена средства.

5.2. ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА - ПРОЈЕКТОВАНА СИТУАЦИЈА 2

Планирани су додатни развојни, инвестициони и оперативни трошкови за: увођење селекције отпада, ширење прикупљања отпада на целокупно сеоско подручје и рекултивацију сметлишта Окучје на основу постојећег пројектованог предрачуна. Ова ситуација подразумева и пријем 9 нових радника на сакупљању и превозу примарно електованог отпада. Рачуна се са приходима које остварује ЈКП „12. Септембар“ по основу послова управљања отпадом без прихода од субвенција трошкова, донација, дотација, принципа „продужене одговорности произвођача“ и без прихода по основу принципа „загађивач плаћа“.

Табела бр. 31

I) Инвестициони трошкови	Вредност у динарима
Камион аутосмећар	15.000.000
Трактор са приколицом	1.500.000
Контејнери 5м ³ (16 ком/год)	1.700.000
Контејнери запремине 1,1м ³ (30 ком/год)	950.000
Земљиште за трансфер станицу	1.000.000
Земљиште за компостану	1.000.000
Земљиште за депоновање грађевинског отпада	1.000.000
Трошкови рекултивације сметлишта Окучје (постојећи предрачун трошкова)	87.204.750
Трошкови планирања, израда студија, пројектовања	1.500.000
Остали инвестициони трошкови	1.500.000
Укупни инвестициони трошкови за плански период од 5 година	113.854.750
Укупни годишњи инвестициони трошкови	22.770.950
II) Оперативни трошкови	

Увећани трошкови радне снаге, за 9 нових радника на прикупљању и превозу селектованог отпада	20.408.060
Трошкови горива и електричне енергије	2.227.867
Трошкови материјала	2.035.048
Трошкови полиетиленских кеса за прихват селектованог отпада	1.000.000
Услуга депоновања	7.020.000
Трошкови мониторинга животне средине у зони сметлишта Окучје	1.000.000,00
Трошкови едукације становништва и промотивних активности	1.000.000,00
Остали оперативни трошкови	2.423.403
Укупни оперативни годишњи трошкови	37.114.378
III) Укупни трошкови (I+II)	59.885.328
IV) Укупне годишње фактуре ЈКП „12. Септембар“	45.192.936
V) Укупни годишњи приходи ЈКП „12. Септембар“	38.865.925
VI) Губитак (V-III)	21.019.403

Табела бр. 32 - ПРОЈЕКЦИЈА НОВЧАНИХ ТОКОВА ЗА ПЕРИОД ОД 5 ГОДИНА - СИТУАЦИЈА 2

	2015	2016	2017	2018	2019
ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ	37,114,378.00	38,227,809.34	39,374,643.62	40,555,882.93	41,772,559.42
ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ КУМУЛАТИВ	37,114,378.00	75,342,187.34	114,716,830.96	155,272,713.89	197,045,273.31
ИНВЕСТИЦИОНИ РАСХОДИ	22,770,950.00	25,048,045.00	27,552,849.50	30,308,134.45	33,338,947.90
ИНВЕСТИЦИОНИ РАСХОДИ КУМУЛАТИВ	22,770,950.00	47,818,995.00	75,371,844.50	105,679,978.95	139,018,926.85
КАМАТА (10%)	0.00	2,277,095.00	2,504,804.50	2,755,284.95	3,030,813.45
УКУПНИ РАСХОДИ СА КАМАТОМ	59,885,328.00	63,275,854.34	66,927,493.12	70,864,017.38	75,111,507.31
УКУПНИ ТРОШКОВИ СА КАМАТОМ - КУМУЛАТИВ	59,885,328.00	123,161,182.34	190,088,675.46	260,952,692.84	336,064,200.15
ПРИХОДИ	38,865,924.96	40,420,561.96	42,037,384.44	43,718,879.81	45,467,635.01
КАМАТА (4%)	0.00	1,554,637.00	1,616,822.48	1,681,495.38	1,748,755.19
ПРИХОДИ - КУМУЛАТИВ	38,865,924.96	79,286,486.92	121,323,871.36	165,042,751.17	210,510,386.18
РАЗЛИКА ПРИХОДА И РАСХОДА	-	-22,855,292.38	-24,890,108.68	-27,145,137.56	-29,643,872.30
РАЗЛИКА ПРИХОДА И РАСХОДА - КУМУЛАТИВ	-	-43,874,695.42	-68,764,804.11	-95,909,941.67	-125,553,813.97

Пројектован је пораст прихода од 4% годишње на основу стопе раста цена на мало, а расходи 3% годишње. Узима се у обзир камата на сопствена средства од 4% годишње, а на позајмљена средства рачуна се комерцијална камата од 10% годишње.

5.3. ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА - ПРОЈЕКТОВАНА СИТУАЦИЈА 3

Планирани су додатни развојни, инвестициони и оперативни трошкови за: увођење селекције отпада, ширења прикупљања отпада на целокупно сеоско подручје уз одлагање коначне рекултивације сметлишта Окучје на основу постојећег пројектованог предрачуна и уз припрему ревизије постојећег пројекта. Ова ситуација подразумева и пријем 9 нових радника на сакупљању и превозу примарно електованог отпада. Рачуна се са приходима које остварује ЈКП „12. Септембар“ по основу послова управљања отпадом, а без прихода од субвенција трошкова, донација, дотација, принципа „продужене одговорности произвођача“ и без прихода по основу принципа „загађивач плаћа“.

Табела бр. 33

I) Инвестициони трошкови	Вредност у динарима
Камион аутосмеђар	15.000.000
Трактор са приколицом	1.500.000
Контејнери 5м ³ (16 ком/год)	1.700.000
Контејнери запремине 1,1м ³ (30 ком/год)	950.000
Земљиште за трансфер станицу	1.000.000
Земљиште за компостану	1.000.000
Земљиште за депоновање грађевинског отпада	1.000.000
Трошкови ревизије постојећег пројекта рекултивације сметлишта Окучје	4.000.000
Трошкови планирања, израда студија, пројектовања	3.000.000
Остали инвестициони трошкови	1.500.000
Укупни инвестициони трошкови за плански период од 5 година	30.650.000
Укупни годишњи инвестициони трошкови	6.130.000
II) Оперативни трошкови	
Увећани трошкови радне снаге, за 9 нових радника на прикупљању и превозу селектованог отпада	20.408.060
Трошкови горива и електричне енергије	2.227.867
Трошкови материјала	2.035.048
Трошкови полиетиленских кеса за прихват селектованог отпада	1.000.000
Услуга депоновања	7.020.000
Трошкови мониторинга животне средине у зони сметлишта Окучје	1.000.000,00
Трошкови едукације становништва и промотивних активности	1.000.000,00
Остали оперативни трошкови	2.423.403
Укупно оперативни трошкови	37.114.378
III) Укупни годишњи трошкови (I+II)	43.244.378
IV) Укупне годишње фактуре ЈКП 12 Септембар	45.192.936
V) Укупни годишњи приходи ЈКП 12 Септембар	38.865.925
VI) Губитак (V-III)	4.378.453

Табела бр. 34 - ПРОЈЕКЦИЈА НОВЧАНИХ ТОКОВА ЗА 5 ГОДИНА – СИТУАЦИЈА 3

	2015	2016	2017	2018	2019
ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ	37,114,378.00	38,227,809.34	39,374,643.62	40,555,882.93	41,772,559.42
ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ КУМУЛАТИВ	37,114,378.00	75,342,187.34	114,716,830.96	155,272,713.89	197,045,273.31
ИНВЕСТИЦИОНИ РАСХОДИ	6,130,000.00	6,743,000.00	7,417,300.00	8,159,030.00	8,974,933.00
ИНВЕСТИЦИОНИ РАСХОДИ КУМУЛАТИВ	6,130,000.00	12,873,000.00	20,290,300.00	28,449,330.00	37,424,263.00
КАМАТА (10%)	0.00	613,000.00	674,300.00	741,730.00	815,903.00
УКУПНИ РАСХОДИ СА КАМАТОМ	43,244,378.00	44,970,809.34	46,791,943.62	48,714,912.93	50,747,492.42
УКУПНИ ТРОШКОВИ СА КАМАТОМ - КУМУЛАТИВ	43,244,378.00	88,215,187.34	135,007,130.96	183,722,043.89	234,469,536.31
ПРИХОДИ	38,865,924.96	40,420,561.96	42,037,384.44	43,718,879.81	45,467,635.01
КАМАТА (4%)	0.00	1,554,637.00	1,616,822.48	1,681,495.38	1,748,755.19
ПРИХОДИ - КУМУЛАТИВ	38,865,924.96	79,286,486.92	121,323,871.36	165,042,751.17	210,510,386.18
РАЗЛИКА ПРИХОДА И РАСХОДА	-4,378,453.04	-4,550,247.38	-4,754,559.18	-4,996,033.11	-5,279,857.41
РАЗЛИКА ПРИХОДА И РАСХОДА - КУМУЛАТИВ	-4,378,453.04	-8,928,700.42	-13,683,259.61	-18,679,292.72	-23,959,150.13

Пројектован је пораст прихода од 4% годишње на основу стопе раста цена на мало, а расходи 3% годишње. Узима се у обзир камата на сопствена средства од 4% годишње, а на позајмљена средства рачуна се комерцијална камата од 10% годишње.

5.4. ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА – ПРОЈЕКТОВАНА СИТУАЦИЈА 4

Планирани додатни развојни, инвестициони и оперативни трошкови, под условом, увођења селекције отпада, ширења прикупљања отпада на целокупно сеоско подручје уз одлагање коначне рекултивације сметлишта Окучје на основу постојећег пројектованог прерачуна, уз припрему ревизије постојећег пројекта. Ова ситуација подразумева и пријем 9 нових радника на сакупљању и превозу примарно селектованог отпада. Рачуна се са приходима које остварује ЈКП „12. Септембар“ по основу послова управљања отпадом уз обезбеђење прихода од субвенција трошкова, донација, дотација, принципа „продужене одговорности произвођача“ и прихода по основу принципа „загађивач плаћа“.

I) Инвестициони трошкови	Вредност у динарима
Камион аутосмеђар	15.000.000
Трактор са приколицом	1.500.000
Контејнери 5м ³ (16 ком/год)	1.700.000
Контејнери запремине 1,1м ³ (30 ком/год)	950.000
Земљиште за трансфер станицу	1.000.000
Земљиште за компостану	1.000.000
Земљиште за депоновање грађевинског отпада	1.000.000
Трошкови ревизије постојећег пројекта рекултивације сметлишта Окучје	4.000.000
Трошкови планирања, израда студија, пројектовања	3.000.000
Остали инвестициони трошкови	1.500.000
Укупни инвестициони трошкови за плански период од 5 година	30.650.000
Укупни годишњи инвестициони трошкови	6.130.000
II) Оперативни трошкови	
Увећани трошкови радне снаге, за 9 нових радника на прикупљању и превозу селектованог отпада	20.408.060
Трошкови горива и електричне енергије	2.227.867
Трошкови материјала	2.035.048
Трошкови полиетиленских кеса за прихват селектованог отпада	1.000.000
Услуга депоновања	7.020.000
Трошкови мониторинга животне средине у зони сметлишта Окучје	1.000.000,00
Трошкови едукације становништва и промотивних активности	1.000.000,00
Остали оперативни трошкови	2.423.403
Укупно оперативни трошкови	37.114.378
III) Укупни годишњи трошкови (I+II)	43.244.378
IV) Укупне годишње фактуре ЈКП 12 Септембар	45.192.936
V) Укупни годишњи приходи ЈКП 12 Септембар	38.865.925
VI) Приходи по основу „продужене одговорности произвођача“ РЦУОД Дубоко	1.125.000
VII) Приходи по основу принципа „загађивач плаћа“ Општина Бајина Башта	1.000.000
VIII) Остали приходи (донације, дотације, индиректни приходи на уштеди депонијског простора - донатори, оснивачи РЦУОД)	3.150.000
IX) Укупни годишњи приходи од послова управљања отпадом (V+VI+VII+VIII)	44.140.925
(X) Добит (IX -III)	896.547

Образложење:

- Линија VI Планом је предвиђено да се годишње на територији општине Бајина Башта примарном селекцијом издвоји 360 тона суве фракције отпада из које се у центру за селекцију у оквиру РЦУОД издвојити и припремити за продају 250 тона секундарних сировина. По том основу одговорна индустрија је обавезна да преко РЦУОД изврши надокнаду локалном оператеру у износу око 5.000дин/тони рециклираног материјала.
- Линија VII Општина, по основу принципа „загађивач плаћа“ приходује око 10.000.000,00 динара/годишње, па је тако планирана субвенција дела трошкова примарне селекције отпада у износу од 1.000.000,00 динара/годишње.

Линија VIII Један кубни метар депонијског простора у РЦУОД је осниваче и донаторе у изградњи укупно коштао око 2100 динара, не рачунајући индиректне трошкове. Примарном селекцијом отпада у општини Бајина Башта ће се годишње уштедети око 1.500 кубних метара депонијског простора. То је директан бенефит за осниваче РЦУОД, а за ЈКП „12. Септембар“ је директан трошак који се не може покрити из редовних прихода. Да би се обезбедила потпуна финансијска одрживост примарне селекције потребно је развити механизам субвенције од стране оснивача. Донације су пожељне, овим планом је обезбеђен значајан део предуслова за приступ донаторским и развојним фондовима, али су то ипак средства о чијој се расподели одлучује ван општине Бајина Башта, па се на овај извор не може са сигурношћу рачунати.

Табела бр. 36 - ПРОЈЕКЦИЈА НОВЧАНИХ ТОКОВА ЗА 5 ГОДИНА – СИТУАЦИЈА 4

	2015	2016	2017	2018	2019
ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ	37,114,378.00	38,227,809.34	39,374,643.62	40,555,882.93	41,772,559.42
ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ КУМУЛАТИВ	37,114,378.00	75,342,187.34	114,716,830.96	155,272,713.89	197,045,273.31
ИНВЕСТИЦИОНИ РАСХОДИ	6,130,000.00	6,743,000.00	7,417,300.00	8,159,030.00	8,974,933.00
ИНВЕСТИЦИОНИ РАСХОДИ КУМУЛАТИВ	6,130,000.00	12,873,000.00	20,290,300.00	28,449,330.00	37,424,263.00
КАМАТА (10%)	0.00	613,000.00	674,300.00	741,730.00	815,903.00
УКУПНИ РАСХОДИ СА КАМАТОМ	43,244,378.00	44,970,809.34	46,791,943.62	48,714,912.93	50,747,492.42
УКУПНИ ТРОШКОВИ СА КАМАТОМ - КУМУЛАТИВ	43,244,378.00	88,215,187.34	135,007,130.96	183,722,043.89	234,469,536.31
ПРИХОДИ	44,140,925.00	45,906,562.00	47,742,824.48	49,652,537.46	51,638,638.96
КАМАТА (4%)	0.00	1,765,637.00	1,836,262.48	1,909,712.98	1,986,101.50
ПРИХОДИ - КУМУЛАТИВ	44,140,925.00	90,047,487.00	137,790,311.48	187,442,848.94	239,081,487.90
РАЗЛИКА ПРИХОДА И РАСХОДА	896,547.00	935,752.66	950,880.86	937,624.53	891,146.54
РАЗЛИКА ПРИХОДА И РАСХОДА - КУМУЛАТИВ	896,547.00	1,832,299.66	2,783,180.52	3,720,805.05	4,611,951.59

Приходи расту 4% годишње на основу стопе раста цена на мало, а расходи 3% годишње. Не узима се у обзир камата на сопствена, нити на позајмљена средства.

Закључак је да је за планиране активности могуће обезбедити потребна финансијска средства, ако се укључе редовни приходи ЈКП 12 Септембар, финансијска средства која се убирају на основу принципа „загађивач плаћа“, по основу принципа „продужена одговорност произвођача“ и ако се кроз РЦУОД обезбеди финансијска валоризација уштеде на депонијском простору. На донације треба рачунати, с обзиром на то да су планираном концепцијом предвиђене напредне технологије управљања отпадом, које су у складу са међународним стандардима и које се по том основу финансирају из наменских фондова. ЈКП 12 Септембар није у могућности да самостално обезбеди средства за планом предвиђене активности.

6. НАДЗОР И ПРАЋЕЊЕ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И АКТИВНОСТИ

Над свим врстама отпада спроводе се мере надзора ради праћења система управљања отпадом.

Мере надзора су следеће:

- стални надзор управљања отпадом на територији општине Бајина Башта,
- подстицање одвојеног сакупљања отпада,
- подстицање разврставања отпада.

Стални надзор над управљањем отпадом омогућава праћење података о реализацији постављених циљева и да ли је управљање отпадом у складу са принципима Стратегије управљања отпадом у Републици Србији.

Годишњи извештај о реализацији плана доставља се скупштини општине Бајина Башта са кратким приказом акционог плана за наредну годину.

Локални план управљања отпадом се разматра сваких пет година, по потреби ревидира и доноси за наредних десет година.

Сврха ревидирања је провера постављених циљева и њихове реализације у зависности од социјалног, економског, технолошког и институционалног развоја.

У циљу ефикасног и континуираног праћења управљања отпадом утврђени су индикатори на бази којих се прате ти подаци а који су садржани у Листи индикатора као саставном делу овог Плана.

Табела бр. 37 - Индикатори за праћење спровођења ЛПУО

Р.бр.	Кључни плански резултати	Индикатор	Средство провере
1.	Развијен систем сакупљања отпада са целокупне територије општине Бајина Башта	-Број и величина дивљих депонија	- Сужбена евиденција (регистар дивљих депонија)
2.	Уведена примарна селекција отпада на градском и приградском подручју општине Бајина Башта	-Количина примарно електованог отпада -Количине издвојених секундарних сировина -Количине издвојеног секундарног горива -Уштеда на депонијском простору	- Сужбена евиденција (Извештај инспекцијских служби, извештај ЈКП „12. Септембар“ и РЦУОД
3.	Обезбеђено регуларно кретање кланичног отпада и отпада животињског порекла	-Количина регуларно збринутог отпада	- Сужбена евиденција (Извештај ветеринарске инспекције)
4.	Обезбеђена локација за депоновање грађевинског отпада	-Локација	- Званични документи (Уговори, решења, дозволе)
5.	Обезбеђена локација за трансфер станицу опремљена за безбедан прихват и трансфер свих врста отпада које су у надлежности општине Бајина Башта и стављена на располагање РЦУОД.	-Локација	- Званични документи (Уговори, решења, дозволе)
6.	Успостављен потпун мониторинг над затвореним сметлиштем Окучје	-Параметри стања у животној средини	- Извештаји овлашћених институција
7.	Дефинисани сви параметри за ревизију пројекта Рекултивације локације сметлишта Окучје	- Параметри	-Пројектни задатак
8.	Реализоване све припеме за контролисано компостирање биорагрдљиве компоненте отпада са градског подручја општине Бајина Башта	- Плански и пројектни документи	- Званични документи (Уговори, решења, дозволе)
9.	Успостављен процес увођења компостирања биоразградљивог отпада у индивидуалном начину становања	-Број индивидуалних компостана	- Службена евиденција (регистар индивидуалних компостана)

7. ЗАКЉУЧАК

Општина Бајина Башта има развијен систем прикупљања мешаног комуналног отпада са градског и приградског подручја, дела Националног парка Тара и са дела сеоског подручја. Посао прикупљања комуналног отпада поверен је ЈКП „12. Септембар“, које у својој надлежности има и послове озелењавања и одржавање хигијене на јавним површинама, водоснадбевање и одржавање канализације употребљаваних вода, послове сахрањивања и одржавања јавних гробаља. У ЈКП „12. Септембар“ се не води одвојено материјално и финансијско књиговодство везано за послове управљања отпадом. Посао транспорта, третмана и депоновања комуналног отпада од почетка 2014. године поверен је РЦУОД. У току је развој система за примарну селекцију комуналног отпада и одвојени транспорт примарно раздвојених фракција. Следи приказ кључних слабости и недостатака система за управљање комуналног отпада који настаје на територији општине Бајина Башта и ризици који из њих произилазе:

- Удаљеност регионалне депоније Дубоко и отежан транспорт преко планинског превоја Кадињача, посебно у зимском периоду, као и ограничен капацитет на 10 – 12 година.

- Према важећем законодавству на регионалним депонијама се не могу депоновати: опасан отпад било које врсте опасности, грађевински отпад и животињски отпад.

- Транзитни отпад који се реком Дрином транспортује и акумулира у језеру изнад места Перућац.

- Значајан део површине општине Бајина Башта је брдско планинског карактера са неодговарајућом путном инфраструктуром.

Локалним планом управљања отпадом за општину Бајина Башта предлажу се мере описане у даљем тексту:

- Подршка општине Бајина Башта свим активностима којима се доприноси продужење експлоатационог века регионалне депоније Дубоко, под прихватљивим социоекономским, технолошким и еколошким условима одрживости. Под овим се подразумевају мере смањења количине отпада за депоновање коришћењем одговарајућих технолошких решења за третман отпада (примарна селекција, завршна селекција, рециклажа, компостирање или биодигестија, коинсенерација, депоновање инертног остатка) и проширење тела депоније Дубоко коришћењем простора са друге стране „Турског потока“. Увек треба имати у виду чињеницу да се према међународним стандардима допушта санитарно депоновање мешаног отпада до 2024. године.

- Коначна рекултивација, ремедијација и привођење новој намени простора недавно затвореног сметлишта Окучје.

- Елиминација свих дивљих депонија, што подразумева чишћење и постављање контејнера у близини очишћеног простора где год је изводљиво. Подршка међуопштинским и прекограничним пројектима за управљање отпадом узводно од Бајине Баште.

- Обезбеђење локације на територији општине Бајина Башта за **предтретман** отпада, а то је трансфер станица снабдевена боксовима за привемни прихват и припрему свих врста примарно селектованог отпада за транспорт на локацију за коначан третман (комунални отпад, животињски и кланични, електрични, ауто, кабасти отпад из домаћинства). Обезбеђење локације за депоновање инертног грађевинског отпада. Обезбеђење локације и технологије за компостирање биоразградљиве компоненте КЧО.

- Интензивирање постојећих и увођење нових сталних едукативно промотивних програма за све грађане.

- Интензивирање мера инспекцијског надзора и развој стимулативно казних мера и инструмента спровођења.

- Формирање стручне-интердисциплинарне радне групе одговорне за координацију реализације планских активности и скупштинске радне групе за надзор.

8. ИЗВОРИ ПОДАТАКА

- Стратегија Развоја општине Бајина Башта 2013-2023.
- Службени документи ЈКП „12. Септембар“
- Службени документи РЦУОД
- Службени документи Општинске управе општине Бајина Башта
- Службени документи ЈП Дирекције за изградњу „Бајина Башта“
- Службени документи ЈП Национални парк Тара
- Службени документи ПД Дринско-лимске хидроелектране
- Службени документи Дом здравља „Евелина Хаверфилд“
- Регионални план управљања отпадом
- Национална Стратегија
- Национални закони
- Национални циљеви